

نامه‌ی پۆلس بۆ باوهردارانی رۆما

کاتی پۆلس به‌ره‌و رۆما ده‌چوو، بۆ ئەوێ له‌وێهوه بۆ ئیسپانیا ب‌پ‌وات. ئەم نامه‌یه‌ی نووسی و هیوای وابوو یارمه‌تی بدری له‌لایه‌ن کۆمه‌له‌ی باوهردارانی رۆما تا بتوانی به‌رده‌وام بی له‌گه‌شته‌که‌ی بۆ ئیسپانیا. مه‌به‌ستی بوو له‌رۆما ده‌ست‌بکات به‌فێرکردنی باوهرداران و هانیان بدات و به‌شداریان بکات له‌باوهره‌که‌یان. بۆیه ئەم نامه درێژه‌ی بۆ نووسین، تا ئینجیلیان بداتی، ئەوێ مزگینیی بی‌ده‌دات.

ئەم نامه‌یه ناوهرۆکی ئینجیل شی‌ده‌کاته‌وه، واته ئەو مزگینیه‌ی تایبه‌ته به‌و رینگایه‌ی خودا دایناوه بۆ بی‌تاوانکردنی مرۆڤ. ئەم بی‌تاوانکردنه‌ش ته‌نها به‌باوهره‌ به‌قوربانیه‌که‌ی عیسا‌ی مه‌سیح، ئەمه‌ش بۆ هه‌مووانه به‌بی‌جیا‌و‌ازی، له‌به‌ر ئەوێ هه‌موو مرۆڤێک له‌ژێر ده‌سه‌لاتی گونا‌هه‌و شایانی مردنه، له‌به‌ر ئەمه پێویسته ئەم ئینجیله به‌هه‌موو که‌سیک رابگه‌نێری.

ئینجیل به‌پێی ئەم نامه‌یه به‌ره‌که‌تی خودا راده‌گه‌نێی که گونا‌ه‌بار بی‌تاوان ده‌کات له‌سه‌ر ئەو باوهره‌ی هه‌یه‌تی و سزای مردنی له‌سه‌ر هه‌ل‌ده‌گری و له‌گونا‌ه‌کانی خۆش‌ده‌بی هه‌روه‌ها یارمه‌تی ده‌دات زالی به‌سه‌ر گونا‌ه‌دا. پاشان ئەم نامه‌یه ده‌ری‌ده‌خات که بی‌تاوانکردن چه‌ند ئه‌نجامی پیرۆزی هه‌یه و هه‌کو: ناشتبه‌و نه‌وه له‌گه‌ل خوداو هیوا به‌شکۆمه‌ندی خودا. کوتایی نامه‌که‌ش نامۆزگاری هه‌لسوکه‌وت کردنه به‌هێزی ئینجیلی شکۆدار، که راست و دروستی خودا به‌کرده‌وه بۆ ئەوانی دیکه ده‌ری‌ده‌خات.

مزگینیی خودا

1

³ ئەمه‌ش تایبه‌ته به‌رۆله‌که‌ی که له‌باره‌ی مرۆڤایه‌تیه‌وه له‌نه‌وه‌ی داود په‌یدا‌بوو، ⁴ هه‌روه‌ها له‌باره‌ی رۆحی پیرۆزه‌وه ده‌ست‌نیشان کراوه که ئەو رۆله‌ی خودایه به‌هۆی هێزو توانای هه‌ستانه‌وه‌ی له‌نیۆ مردووان، عیسا‌ی مه‌سیحی خوداو هه‌ندمان، ⁵ ئەوه‌ی

له‌پۆلس به‌نده‌ی عیسا‌ی مه‌سیح، نی‌ر‌وای بانگ‌کراو و ته‌رخان‌کراو بۆ ناشکرکردنی مزگینیی خودا، ² ئەو مزگینیه‌ی ده‌می‌که خودا به‌لینیی داوه به‌هۆی پیغه‌مبه‌ره‌کانی له‌کینیی پیرۆز،

¹³ئىنجائىسى بىرايىن، نامەۋى
 لىتان شاراۋە بى، زۆر جار ھەۋىم
 داۋە بىم بۆ لاتان تا لەنىۋان ئىۋەشدا
 بەرۋوبوم ھەبى ۋەك چۆن لەنىۋان
 مىللەتانى دىكەدا ھەمە، بەلام تا
 ئىستا رىك نەكەۋتوۋە. ¹⁴من
 قەرزى ئىۋانەم كە يۆنانى بەربەرن،
 دانائىگىلن. ¹⁵جا لەبەرنەۋە بە
 ھەمۋە تۋانايەكم بەۋ پەرى
 ئارەزۋوۋە دەمەۋى مزگىنى بەئىۋەش
 بىدەم، ئىۋە دانىشتۋى شارى رۆما.

مزگىنى تۋاناي خودايە

¹⁶من شەرم بەمزگىنى نىيە،
 چۈنكە ئەۋ مزگىنىيە تۋاناي خودايە
 بۆ رزگار بۋونى ھەمۋە ئىۋانە
 باۋەريان ھەبە، يەكەجار بۆ جوۋلەكە
 ئىنجائىسى بۆ يۆنانى ھاتوۋە. ¹⁷چۈنكە
 تىپايدا دادپەرۋەرى خودا
 دەر كەۋتوۋە، ئەمەش لەباۋەرەۋە
 ھەلدەقولى بەرەۋە باۋەر دەچى،
 ھەرۋەك چۆن لەكتىبى پىرۋزدا
 نوسراۋە: ئەۋەى بەباۋەر بى تاۋان
 دەبى، دەۋى. }

تۋورەبى خودا بۇ ھەمۋانە

¹⁸چۈنكە تۋورەبى خودا

بەھزىۋە بەرەكەتەن ۋەرگرت تاكو
 بىن بەنىرراۋ لەپىناۋى ناۋى، تاھەمو
 گەلان بانگ بکەين بۆ گوپرايەلى
 باۋەر، ⁶لەناۋ ئەۋان ئىۋەش لەلايەن
 عىساي مەسىحەۋە بانگ كراۋن.
⁷بۆ ھەمۋە ئىۋانەى لە رۆمان،
 خۆشەۋىستانى خوداۋ بانگكراۋ تا
 پاۋەپىرۋز بىن. با بەرەكەت و ئاشتى
 خوداۋ باۋكە عىساي مەسىحى
 خوداۋەندتان لە گەل بىت.

ئارەزۋى دىدەنى رۆما

⁸لەپىش ھەمۋە شتىك لەپىناۋى
 ھەمۋەتان سوپاسى خودام دەكەم
 بەھزى عىساي مەسىح، چۈنكە
 باۋەرەتان لەھەمۋە جىھان
 بلاۋبوۋەتەۋە. ⁹ئەۋ خودايەى بەرۋەحم
 خزمەتى دەكەم لەمزگىنى رۆلەكەى،
 ئەۋ شايەتى منە چۆن من ھەمۋە كاتى
 لەنۆيىز باستان دەكەم. ¹⁰لەخودا
 دەپارپەۋە، ئىستا بەخواستى خۆى
 رىكى بجا، بىم بۆ لاتان. ¹¹من
 تامەزرۋى بىنىنتام تا بەرەكەتى
 رۆحىتان پى بەخشم بۆ
 جىگىر بۋونتان، ¹²تا يەكترى
 ھان بىدەبىن و دلنەۋى يەكتر بکەين
 بەۋ باۋەرەى ھەمانە.

به‌وهی راستی خودایان به‌درؤ
گۆرپه‌وهو دروستکراویان په‌رست و
خزمه‌تیان کرد له‌جیاتی دروستکهر،
ئه‌وهی تاهه‌تایه پیرۆزه. نامین.

²⁶ له‌به‌رئه‌وه خودا ئه‌وانی
دایه‌ده‌ست هه‌وه‌سیکی سووک. تا
ژنه‌کانیان وایان لینهات به‌کاره‌یتانی
له‌شیان له‌شیۆه‌ی سروشتی بو
شیۆه‌ی ناسروشتی گۆرپی،²⁷
هه‌روه‌ها پیاوه‌کان جووت‌بوونیان به
شیۆه‌ی سروشتی له‌گه‌ل ژنه‌کانیان
پشتگۆی‌خست، به‌مه‌له‌زه‌ت و
ئاره‌زووی یه‌کتریان خو‌ش ده‌کرد.
پیاو له‌گه‌ل پیاو به‌دره‌وشتی ده‌کرد،
ئه‌وسا ئه‌وان شایانی ئه‌وه‌بوون
سزایه‌کی دادپه‌روه‌رانه‌وه‌رگرن
به‌رامبه‌ر به‌گونا‌هیان.

²⁸ له‌به‌ر ئه‌وه‌ی ئه‌وان بو ناسینی
خودا هیچ بایه‌خیکیان نه‌دا، ئیتر
خودا ئه‌وانی دایه‌ده‌ست می‌شکپکی
گه‌نده‌ل تا‌کو خراپه‌کاری بکه‌ن.²⁹
په‌رپوون له‌هه‌مه‌وو گونا‌هه‌و خراپه‌یه‌ک
له‌داوین‌په‌سی و چاو‌چنۆکی، دل‌یان
چاوپه‌سی و کوشتن و دوژمنایه‌تی و
فین‌بازی و خراپه‌ی لینه‌په‌رژا.³⁰ ئه‌وانه
چه‌نه‌بازو قسه‌گه‌په‌وه‌ن، رقیان
له‌خودا بو، جنیۆفرۆش و

له‌ئاسمانه‌وه‌ ده‌رخست به‌رامبه‌ر هه‌مه‌وو
ئه‌وه‌ی خه‌لک ده‌یکات
له‌خودانه‌ناسی و گونا‌ه، ئیتر به‌مه
په‌وه‌ی راستی به‌گونا‌ه ده‌گرن،¹⁹
چونکه‌ زانینی خودا تیا‌یاندایه‌ره،
له‌به‌رئه‌وه‌ی خودا بو‌ی ده‌رخستوون.
²⁰ به‌لام ئه‌وه‌ی له‌کاروباری خوداییدا
نایه‌نری، توانای هه‌میشه‌یی و
خودایه‌تی، ئه‌مه‌ش له‌دروستکردنی
جیهانه‌وه‌ به‌روونی بینه‌روه، می‌شک
تیه‌ده‌گات به‌هۆی ئه‌و شتانه‌ی
دروست‌بوون، تا‌وای لینهات خه‌لک
بی‌تیا‌نو مانه‌وه.

²¹ له‌گه‌ل ئه‌وه‌ی خودایان ناسی
بو، ستایشیان نه‌ده‌کرد و هه‌ خودا،
هه‌روه‌ها سوپاسیان نه‌ده‌کرد، به‌لکو
بی‌میشکانه‌ بیریان ده‌کرده‌وه، ئه‌مه‌ش
دل‌ه‌په‌وچه‌کانیانی په‌رکردبوو
له‌تاریکی.²² خو‌یان به‌دانا
ده‌رده‌خست، بوون به‌گه‌یل،²³
شکۆمه‌ندی خودای نه‌میریان گۆرپه‌وه
به‌په‌یکه‌ری وینه‌ی مرۆفی له‌ناو‌چوو
و به‌بالتنه‌وه‌ چوارپی و خشۆک.

²⁴ ئیتر له‌به‌رئه‌وه‌ خودا به‌هۆی
هه‌وه‌سی دل‌یان ئه‌وانی دایه‌ده‌ست
گلا‌وییه‌وه، تا سووکایه‌تی به‌له‌شی
خو‌یان بکه‌ن له‌نیوان خو‌یان.²⁵

به چاوى سووك سهبرى دهوله مهندى
نهرم ونيانى و دانبه خوگرتن و نارامى
خودا ده كهيت؟ ئايا تو نازانى
نهرم ونيانى خودا هانت دهدا بو
تۆبه كردن؟

⁵ به لام تو له بهر دلره قى و تۆبه
نه كردنت، تووره يى بو خوئ
كو ده كهيته وه بو رۆزى تووره بوون،
ئهو رۆزه ي سزاي دادپهروه رانه ي
خوداي تيا دهرده كهوى. ⁶ كهوسا هر

مروقيك پاداشتى خوئ وهرده گرى
به پى كردارى. ⁷ زيانى ههتا ههتايش

بو ئهو كهسانه ده پى كه ههول دده دن
بو شكۆمه ندى و ريزگرتن و نه مرى به

به رده وام بوونيان له سه ر كردارى
چاك، ⁸ به لام تووره يى و رق بو

ئهوانه ي ههولتى خوويستى دده دن و
ملكه چى راستى نابن به لام بو گونا

هه مان شت ده كهيت. ⁹ ههروه ها ناخوشى و
تهنگانه بو هه موو مروقيكه كه

ره فتارى خراب ده كات، به كه مجار بو
جووله كه ئينجا بو يونانى. ¹⁰

شكۆمه ندى و ريزو ناشتى بو هه موو
ئهوانه ي چا كه ده كه دن به كه مجار بو

جووله كه ئينجا يونانى، ¹¹ چونكه
خودا لايهنگيرى كهس ناكات.

¹² هه موو ئهوانه ي شهريعه تيان

لووت بهرز، شانازيكه رو داهيتهرى
خرابه و گوپرايه ل نه بوونى دايك و
باوك بوون، ³¹ بى ميشكن،
بى تهمانه ن، بى ههست و سوؤزو
بى بهزه يى. ³² له گه ل ئه وهش كه
دهزانن حوكمى دادپهروه رانه ي خودا
مردنه به سه ر ئهوانه ي ئه م جوؤره
كارانه ده كه دن، هيشتا خويان
له كردنى ئه و كارانه دوور ناخه نه وه،
بهلكو رازين بهوانه ي دهيكه ن.

حوكمى دادپهروه رانه ي خودا 2

كهوانه هيج بيانويه كت نيه ئه ي ئه و
مروقه ي حوكم به سه ر خهلكى

ده ده يت، چونكه كاتى حوكم به سه ر
خهلكى ده ده يت، خوئ تاوانبار

ده كه يت، له بهر ئه وه ي تو حوكم
به سه ر خهلكى ده ده يت، خوئ شت

هه مان شت ده كهيت. ² به لام ئيمه
دهزانين حوكمى خودا راسته به سه ر

ئهو كهسانه ي ئه م جوؤره شتانه
ده كه دن. ³ ئه ي ئه و مروقه ي حوكم

به سه ر ئهوانه ده ده يت كه ئه م جوؤره
شتانه ده كه دن و خوئ شت هه مان شت

ده كه يت، ئايا وا دهزانى تو رزگار ت
ده بى له حوكمى خودا؟ ⁴ ياخود

نیهو هه‌له ده‌که‌ن، به‌ی شەریعەت له‌ناو ده‌چن. ئەوانەش که شەریعەتیان هەیەو هه‌له ده‌که‌ن، هەر به‌و شەریعەتە تاوانبار دە‌کرین. ¹³ ئەوانە‌ی شەریعەتیان بیستوو به‌ی تاوان نین له‌به‌رامبه‌ر خودا، تهنه‌ها ئەوانه نه‌بی‌ت که کاری به‌ی ده‌که‌ن، ئەوانه به‌ی تاوان ده‌بن. ¹⁴ جا کاتی ئەوانه‌ی جووله‌که نین، واته ئەوانه‌ی شەریعەتیان نییه، ئەوه‌ی که شەریعەت داوای ده‌کات، هه‌روه‌ک شتیکی سروشتی له‌سه‌ری ده‌رۆن، ئەوانه شەریعەتن بۆ خۆیان، هه‌رچه‌نده ئەوان ئەو شەریعەتیان نییه. ¹⁵ ده‌ری ده‌خه‌ن ناوه‌رۆکی شەریعەت له‌دلتیان نووسراوه، وێژدان و بیریشیان له‌ناووه شایه‌تی بۆ ئەمه‌ ده‌دات، ئەمه‌ش جارێک تاوانباریان ده‌کات، جارێکی دیکه به‌رگریان لێ ده‌کات. ¹⁶ هه‌موو ئەم شتانه‌ش له‌و رۆژه‌دا ده‌بی، کاتی خودا حوکم به‌سه‌ر نه‌ینی خه‌لکی ده‌دات به‌هۆی عیسانی مه‌سیح، به‌ی مزگینیم.

جووله‌که‌و شەریعەت

¹⁷ به‌لام ئەه‌ی ئەوه‌ی ناوی خۆت به‌جووله‌که ده‌به‌یت، پشت

به‌شەریعەت ده‌به‌ستی، شانازی به‌خودا ده‌که‌یت، ¹⁸ خواستی ئەو ده‌زانیت و چی باشه جیای ده‌که‌یته‌وه به‌هۆی ئەوه‌ی له‌شەریعەت فیری بووی، ¹⁹ ئەگه‌ر باوه‌رت به‌خۆت هه‌یه تۆ ریتیشانده‌ری کوێرانی و رووناکی بۆ ئەوانه‌ی له‌تاریکیدان، ²⁰ هه‌روه‌ها فیرکه‌ری نه‌زانه‌کان و مامۆستای مندالانی، چونکه تۆ شیوه‌ی زانیاری و راستیت هه‌یه له‌شەریعەت، ²¹ که‌واته تۆ، ئەه‌ی ئەو که‌سه‌ی خه‌لکی فیر ده‌که‌یت، بۆچی خۆت فیرناکه‌ی؟ له‌کاتی‌که‌دا نامۆژگاری ده‌که‌یت: دزی مه‌که‌ن، که‌چی خۆت دزی ده‌که‌یت؟ ²² ئەه‌ی ئەوه‌ی ده‌لێت داوین پیسی مه‌که‌ن، که‌چی خۆت داوین پیسی ده‌که‌ی؟ ئەه‌ی ئەوه‌ی رقت له‌بت ده‌بیته‌وه، که‌چی په‌رستگا‌کان تالان ده‌که‌ی؟ ²³ ئەه‌ی ئەو که‌سه‌ی شانازی به‌شەریعەت ده‌که‌یت، که‌چی ده‌ته‌وی سووکایه‌تی به‌خودا بکه‌یت به‌وه‌ی سه‌رپیچی شەریعەت ده‌که‌یت؟ ²⁴ له‌به‌ر ئەمه‌ له‌کتی‌یدا نووسراوه: {به‌هۆی ئیره‌وه له‌ناو ئەوانه‌ی جووله‌که نین کفر به‌ناوی خودا ده‌کری.}

کهواته، چاکه‌ی جووله که کان چیه؟
 ههروه‌ها سوودی خه‌ته‌نه کردن چیه؟
 2. زۆره له‌هه‌ممو لایه کهوه. یه کهمیان
 نه‌وه‌بوو خودا متمانه‌ی به‌جووله که
 هه‌بوو ووشه‌کانی خۆی خسته
 به‌رده‌ستیان. 3 چى رووده‌دا گهر
 هاتوو هه‌ندیکیان بی‌باوه‌ر بوون؟ ئایا
 بی‌باوه‌ر بیان رینگا له‌سه‌ر راستی خودا
 ده‌گری؟ 4 نه‌خیر! خودا هه‌میشه
 راستگۆیه‌و مرۆف هه‌ممو‌ی درۆزنه.
 هه‌روه‌ک چۆن له‌کتیبی پیرۆزدا
 نووسراوه: {ئه‌ی خودا، راستی
 ووشه‌کانت دیاره کاتى دده‌وی،
 هه‌روه‌ها سه‌رکه‌وتوو‌ی کاتى
 حوکم دده‌ی.}

5 به‌لام گهر هاتوو خراپه‌کاڤان
 راست و دروستی خودای دهرخست،
 نه‌وسا چى ده‌لین؟ ئایا خودا
 زۆرداره گهر تووره‌بی خۆی
 به‌سه‌رماندا به‌ینی؟ (لیره وه‌ک
 مرۆفیک قسه ده‌که‌م). 6 نه‌خیر!
 نه‌گینا چۆن خودا جیهان حوکم
 دهدات؟ 7 له‌وانه‌به‌یه که‌یک بیه‌وی
 بلتی: (گهر بیتو به‌هۆی درۆی منه‌وه،
 راستی خودا زیاتر دهرکه‌وی، بۆ
 شکۆمه‌ندی نه‌وه، ئیتر بۆچی خودا
 تاوانبارم بکات وه‌ک گوناها‌ریک؟) 8

25 جا خه‌ته‌نه‌کردن کاتى سوودی
 هه‌یه به‌یپی شه‌ریعت هه‌لسوکه‌وت
 بکه‌یت، به‌لام گهر تو به‌یپچه‌وانه‌ی
 شه‌ریعت ره‌فتار بکه‌یت، نه‌وه کاته
 خه‌ته‌نه‌کردنه که‌ت وه‌ک بی خه‌ته‌نه‌ی
 لیدیت. 26 جا گهر هاتوو خه‌ته‌نه
 نه‌کراوان به‌یپی شه‌ریعت ره‌فتاریان
 کرد، ئایا وه‌ک خه‌ته‌نه‌کراوان دایان
 ناین؟ 27 ئیتر نه‌وه‌ی له‌به‌نه‌ره‌ت
 خه‌ته‌نه‌نه‌کراوه، به‌لام له‌سه‌ر
 شه‌ریعت دهر‌وا، ئایا حوکم نادا
 به‌سه‌ر تو‌ی جووله که‌ئه‌ی نه‌وه‌ی
 سه‌رپیتچی شه‌ریعت ده‌که‌یت
 هه‌رچه‌نده‌ خاوه‌نی کتیبیت و
 خه‌ته‌نه‌کراوی؟

28 جووله که‌ئه‌وه نیبه به‌رواله‌ت
 جووله که‌یه، خه‌ته‌نه‌کراویش نه‌وه نیبه
 له‌شى خه‌ته‌نه‌کراوه، 29 به‌لام
 جووله که‌ی راسته‌قینه نه‌ویه له‌دل
 جووله که‌یه، خه‌ته‌نه‌کردنیش
 خه‌ته‌نه‌کردنی دل‌ه که به‌رۆح ده‌بی
 نه‌ک به‌نووسراوی شه‌ریعت. جا نه‌مه
 نه‌وه مرۆفه‌یه که ستایشی خودا
 به‌ده‌ست ده‌هیتی نه‌ک هی ئاده‌میزاد.

له زمانيان فيلڙ تله كه بازي
 ده رڙي؟،
 {ليويان پره له ژه هري ماري
 كوشنده}،
 {دهمياڼ پره له نه فرهت و تالاو}

{قاجيان خيرايه بو خويښ

رښتن،

{ريښازيان ههموو خراپه و
 ويران كړدنه،

{ههروها ريځگه ي ناشتي نازانن}

{ترسي خودايدان له بهر چاو

نبيه.}

{نيستا ده زانين هه چي

شهريعت ده يلي به وانه ي ده لي كه
 له ژير سايه ي شهريعتدان، تا ههموو
 ده ميك دا جري و ههموو جيهان
 بكه وسته ژير لير سينه وه ي خودا.²⁰

بويه كار كردن به شهريعت هيج
 كه سيك لاي خودا بي تاوان ناكات،
 بهلكو به هوي شهريعت گوناوه
 ده ناسري.

{بي تاوان بوون به باوهر

{به لام نيستا دادپهرو هري خودا
 به جيا له شهريعت ده ركوهت،

يان يه كيكي ديكه ده لي: (بو چي
 خراپه نه كه ين تاكو چا كه ي له دواوه
 بي؟) ههروهك هه ندي كه س نه م
 بوختانه مان به ده مه وه هه لده به ستو
 ده لين ني مه و امان ووتوه. جا سزاي
 نه وانه دادپهرو ه رانه يه.

هيج مرؤفك بي گوناوه نبيه

{كه واته، نيتر چي؟ ناي ني مه ي
 جووله كه با شترين؟ نه خير، چونكه
 جووله كه و يوناني، وهك له پيشا
 باسكراوه، ههموويان ملكه چي
 ده سه لاتي گوناهن،¹⁰ وهك له كتيبي
 پيرو زدا نووسراوه:

{هيج مرؤفك راست و دروست

نبيه،

ته نانهت يه كيكيش!

{ههروها يه كيك نيه تيگات و
 يه كيك نيه به دواي خودا
 بگهري.}

{ههموو خويان له خودا
 دوور خسته وه،

جا له بهر نه وه ههموو بي سوود
 بوون،

كهس كاري چاك ناكات،

نه خير ته نانهت يه كيكيش نا.}

{قورگيان گورپيكي كراويه،¹³

به‌ئى، خودای هه‌موو ميلله‌تانه.³⁰ جا چونكه خودا يه‌كه، ئه‌وه‌ى خه‌ته‌نه‌كه‌راوان له‌سه‌ر بنچينه‌ى باوه‌ر به‌ئى تاوان ده‌كات، خه‌ته‌نه‌كه‌راوانيش به‌هه‌مان باوه‌ر به‌ئى تاوان ده‌كات.³¹ جا ئه‌مه‌ ئه‌وه‌ ده‌گه‌يه‌نى ئيمه‌ به‌هۆى باوه‌ر په‌وه‌ شه‌ريعه‌ت پو‌وچ‌ه‌ل ده‌كه‌يه‌نه‌وه؟ نه‌خه‌ير، به‌لكو ئيمه به‌باوه‌ر شه‌ريعه‌ت جيجگير ده‌كه‌ين.

نموونه‌ى ئيبراهيم

4

بۆيه چى بليين له‌باره‌ى ئيبراهيم كه به‌په‌ي گۆشت و خوئين باوكمانه، چى دۆزيبه‌وه؟² ته‌گه‌ر ئيبراهيم به‌په‌ي كردار به‌ئى تاوان بووه مافى ئه‌وه‌ى هه‌بوو شانازى بكات، به‌لام نه‌كه به‌رامبه‌ر خودا.³ كه‌تسه‌ى پيرۆز چى ده‌ئى؟: ئيبراهيم باوه‌رى به‌خودا هه‌تا، ئه‌مه‌ش به‌راست و دروستى بۆى دانرا.

⁴ ئه‌وه‌ى كار ده‌كات، كرته‌يه‌كه‌ى به‌ به‌ره‌كه‌ت بۆ دانانوى، به‌لكو مافى خۆيه‌تى.⁵ ئه‌وه‌ش كار ناكات، به‌لام باوه‌رى به‌وه‌ هه‌يه‌ خودا خوانه‌ناس به‌ئى تاوان ده‌كات، ئه‌وا به‌هۆى باوه‌ر به‌راست و دروست داده‌نرى.⁶

شه‌ريعه‌ت و پيغه‌مبه‌رانيش شايه‌تى بۆ ده‌ده‌ن.²² ئه‌وه‌ هه‌موو كه‌سه‌يك به‌ئى تاوان ده‌كات له‌سه‌ر بناغه‌ى باوه‌ر هه‌نان به‌عيساى مه‌سيح به‌به‌ى جياوازى،²³ چونكه هه‌موويان گوناهيان كردو له‌شكۆمه‌ندى خودا كه‌وتن.²⁴ به‌لام خودا به‌خۆراپى به‌ئى تاوانى كردن* به‌ به‌ره‌كه‌تى خۆى به‌هۆى كرينه‌وه‌يان به‌خوينى عيساى مه‌سيح،²⁵ ئه‌وه‌ى خودا كردى به‌كه‌فاره‌ت* له‌جياتى گوناكه‌كانيان به‌باوه‌ر هه‌نان به‌خوينى ئه‌و. ئه‌مه‌ى كرد تا دادپه‌روه‌رى خۆى ده‌ربخات، چونكه خودا دانى گرت به‌خۆى و چاوى پۆشى له‌گوناكه‌كانى رابوردوويان،²⁶ بۆ ده‌رخستى دادپه‌روه‌رى كه‌ى له‌كاتى ئه‌ستا، تا راست و دروست به‌ئى ئه‌وانه به‌ئى تاوان بكات كه باوه‌ريان به‌عيسا هه‌يه.

²⁷ كه‌واته كوانى شانازى؟ نه‌ماوه. به‌چ شه‌ريعه‌تيك؟ ئايا به‌شه‌ريعه‌تى كردار؟ نه‌خه‌ير، به‌لكو به‌شه‌ريعه‌تى باوه‌ر.²⁸ چونكه ئيمه بۆمان ده‌ركه‌وت مرۆڤ به‌باوه‌ر به‌ئى تاوان ده‌بى، نه‌كه كار كردن به‌شه‌ريعه‌ت.²⁹ ئايا خودا ته‌نها خوداى جووله‌كه‌يه؟ ئايا خوداى هه‌موو ميلله‌تان نييه؟

به‌رنگای ئەو باوهره‌دا دەرۆن که هی ئیبراهیمی باوکمانه، پيش ئەوهی خه‌ته‌نه بکری.

¹³ له‌سه‌ر بناغه‌ی شه‌ریعت نه‌بوو

ئەو به‌لینە‌ی به‌ئیراهیم و نه‌وه‌کانی درا، تا‌کو بی‌ به‌میراگری جیهان، به‌لکو له‌سه‌ر بناغه‌ی ئەو راست و دروستیه بوو که به‌هۆی باوهره‌ویه. ¹⁴ گهر‌خواه‌ن

شه‌ریعته‌کان ته‌نها میراگر بوونایه، ئەو کاته باوهره‌ی بی‌ سوود ده‌بوو، به‌لینە‌ی خوداش ده‌شکینرا، ¹⁵ چونکه شه‌ریعت ده‌بیته‌هۆی توورپه‌یی خودا، گهر شه‌ریعت نه‌بووایه سه‌رپه‌چی ده‌رنه‌ده‌که‌وت.

¹⁶ بۆیه به‌لین به‌ باوهره‌ویه‌و به‌په‌ی به‌ره‌که‌ته، تا‌کو مسۆگهر بی‌ بۆ هه‌موو نه‌وه‌ی ئیبراهیم، نه‌ک ته‌نها بۆ خواه‌ن شه‌ریعته‌کان، به‌لکو بۆ ئەو باوهردارانه‌ش که باوهری ئیبراهیمیان هه‌یه، ئەو باوکی هه‌مووانه. ¹⁷

هه‌روه‌ک له‌کینیه‌ی پیرۆزدا نووسراوه: {من تۆم کرد به‌باوکی زۆر له‌میلله‌تان.} ئەو باوکی ئیمه‌یه له‌به‌رچاوی ئەو خودایه‌ی ئیبراهیم باوهری بی‌هینا، ئەو خودایه‌ی مردووان زیندووده‌کاته‌وه، ئەو شتانه

هه‌روه‌ک چۆن داود باس له‌پیرۆزی ئەو مروه‌قه‌ ده‌کات، که خودا به‌راست و دروست دایده‌نیته‌ بی‌ هیچ کرداریک، کاتی ده‌لی: ⁷ {خۆزگه‌ده‌خواری به‌وانه‌ی گونا‌هه‌کانیان به‌خشاوه‌و هه‌له‌کانیان دا‌پۆشراوه! ⁸ خۆزگه‌ده‌خواری به‌و که‌سه‌ی خوداوه‌ند گونا‌هی له‌سه‌ر نا‌زمیری!}

⁹ جا ئایا ئەم خۆزگه‌یه ته‌نها بۆ خه‌ته‌نه‌کراوه یا خود بۆ ئەوانه‌شه که خه‌ته‌نه‌نه‌کراوه؟ چونکه با‌سمان کرد به‌هۆی باوهره‌وه ئیبراهیم به‌ راست و دروست دانرا. ¹⁰ به‌لام چۆن ئەمه‌ی بۆ دانرا؟ دوا‌ی خه‌ته‌نه‌کردن یا پيش خه‌ته‌نه‌کردن؟ بی‌گومان ئەمه‌ دوا‌ی خه‌ته‌نه‌کردن نه‌بوو، به‌لکو پيشی بوو. ¹¹ نیت ئیبراهیم نیشانه‌ی خه‌ته‌نه‌کردنی وه‌رگرت وه‌ک مۆری راست و دروستی به‌هۆی باوهره‌، کاتی هیشتا خه‌ته‌نه‌ نه‌کرا‌بوو، تا ئیبراهیم بوو به‌باوکی هه‌موو ئەوانه‌ی باوهریان هه‌یه‌و خه‌ته‌نه‌ نه‌کرا‌ون، به‌ راست و دروستی بۆیان دا‌بنری، ¹² هه‌روه‌ها بوو به‌باوکی بۆ ئەو خه‌ته‌نه‌کرا‌وانه‌ی نه‌ک ته‌نها خه‌ته‌نه‌کرا‌ون، به‌لکو له‌به‌رئ‌ه‌وه‌ی

رزگار بوون له توورەیی خودا

5

کهواته خودا له سههر بناغه‌ی باوه‌ر
 بی‌تاوانی کردین، به‌هۆی عیسا‌ی
 مه‌سیحی خوداوه‌ند له‌گه‌ڵ خودا
 ناشتبیوینه‌وه. ²جا به‌هۆی عیساوه
 بوو ده‌رگای باوه‌رمان بۆ کرایه‌وه‌و
 به‌ر ئه‌و به‌ره‌که‌ته‌که‌وتین که ئیستا
 تیا‌یداین، ئیمه‌ شانازی ده‌که‌ین به‌و
 هیوا‌یه‌ی هه‌مانه‌ له‌شکو‌مه‌ندی خودا.
³به‌ته‌نها ئه‌مه‌ نا، به‌لکو‌ له‌ کاتی
 ته‌نگانه‌شدا شانازی ده‌که‌ین، چونکه
 ئیمه‌ ده‌زانین ته‌نگانه‌ دان
 به‌خو‌گرتیمان تیا دروست ده‌کات، ⁴
 دان به‌خو‌گرتیش ئه‌زمون، ئه‌زمونیش
 هیوامان تیا دروست ده‌کات، ⁵
 هیواش نایته‌ هۆی شه‌رمه‌زاری،
 چونکه‌ خودا دل‌مانی پر‌کردوه‌و
 له‌خۆشه‌ویستی خۆی به‌و رۆحه
 پیرۆزه‌ی به‌ئیمه‌ی به‌خشیوه‌.
⁶کاتی هێشتا لاواز بووین،
 له‌کاتی پێوست، مه‌سیح له‌پیناوی
 خاوه‌ناسان مرد. ⁷به‌ده‌گمه‌ن یه‌کیک
 له‌پیناوی مرۆفیکی راست و دروست
 ده‌مری، له‌وانه‌یه‌ له‌پیناوی مرۆفیکی
 باش یه‌کیک بو‌یری بمری. ⁸به‌لام
 خودا خۆشه‌ویستی خۆی بۆ

بانگ ده‌کات که بوونیان نییه‌ وه‌ک
 ئه‌وه‌ی بوونیان هه‌بی.

¹⁸هه‌رچه‌نده‌ هیواش برابوو،
 ئیبراهیم به‌ ئومێده‌وه‌ باوه‌ری هینا
 که‌وا ده‌بی به‌ باوکی زۆر
 له‌میلله‌تان، به‌پێی ئه‌وه‌ی پێی ووترا
 بوو: {نه‌وه‌که‌ت به‌م شیوه‌یه‌ ده‌بی}.
¹⁹له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌ی له‌شی وه‌ک مردوو
 بوو، چونکه‌ ته‌مه‌نی نزیکه‌ی سه‌د
 سا‌ڵ بوو، هه‌روه‌ها سارا‌ی ژنی
 مندالدانی مردبوو، هێشتا هه‌ر
 باوه‌ری لاواز نه‌بوو، ²⁰گومانی
 نه‌بوو له‌به‌لێنی خودا، به‌لکو‌ باوه‌ری
 به‌هێزی کردبوو، به‌مه‌ش شکو‌مه‌ندی
 بۆ خودا دانا، ²¹به‌ته‌واوی باوه‌ری
 به‌وه‌ هه‌بوو ئه‌وه‌ی خودا به‌لێنی
 پێ‌داوه‌ ده‌توانی ییکات، ²²له‌به‌ر ئه‌مه
 بوو {به‌راست و دروستی بۆی دانا}. {
²³ئه‌وه‌ی نووسراوه‌: {بۆی دانا}
 ته‌نها له‌پیناوی ئه‌و نه‌بوو، ²⁴به‌لکو‌
 له‌پیناوی ئیمه‌ش بوو، جا ئیمه‌ش
 بۆمان دانا به‌هۆی باوه‌رمان به‌خودا
 ئه‌وه‌ی عیسا‌ی مه‌سیحی له‌نیو
 مردوو‌ان زیندوو‌کرده‌وه‌، ²⁵خودا
 ئه‌وی دا‌یه‌ده‌ست مردن له‌پیناوی
 گو‌ناهه‌کا‌مان، ئینجا هه‌ل‌یسانده‌وه‌
 له‌پیناوی بی‌تاوان کردمان.

به‌سه‌ر ئه‌وانه‌ش كه به‌شپوه‌ی ئاده‌م
 گونا‌هیا‌ن نه‌كردبوو، ئه‌و ئاده‌مه‌ی
 ئه‌ونه‌ی ئه‌و كه‌سه‌ بوو كه‌ دوا‌ی
 دیت. ¹⁵ به‌لام دیا‌ری خودا وه‌ك
 گونا‌هی ئاده‌م نییه، چونكه‌ مردن زۆر
 مرۆڤی گه‌رته‌وه‌ به‌هۆی گونا‌هی
 یه‌كێك، جا‌ چه‌ند زیاتر به‌هۆی
 مرۆڤیك كه‌ عیسا‌ی مه‌سیحه‌ زۆر
 له‌خه‌لكی به‌ره‌كه‌تی خودا‌و دیا‌ری
 به‌ره‌كه‌ت به‌ده‌ست‌ده‌هێن. ¹⁶ لێ‌ره
 جیا‌وا‌زی هه‌یه‌ له‌نیوان ئه‌نجامی دیا‌ری
 خودا‌و گونا‌هی مرۆڤیك! چونكه‌
 گونا‌هی یه‌كێك مرۆڤی به‌ره‌و
 له‌نا‌بردن برد، به‌لام دیا‌ری خودا
 پاش چه‌نده‌ها گونا‌ه مرۆڤی به‌ره‌و
 بی‌تا‌وانی برد. ¹⁷ گه‌ر مردن به‌هۆی
 گونا‌هی یه‌كێك حوكمرا‌نی ده‌كرد،
 ئیتر چه‌ند زیاتر ئه‌وانه‌ی پری
 به‌ره‌كه‌ت‌و دیا‌ری راست‌و‌دروستیان
 وه‌رگرتوو‌ه‌و حوكمرا‌نی ده‌كه‌ن له‌م
 ژیا‌نه‌ به‌هۆی یه‌كێك كه‌ عیسا‌ی
 مه‌سیحه‌.

¹⁸ كه‌واته‌، چۆن یه‌ك گونا‌ه
 هه‌موو مرۆڤیكی تا‌وانبار‌كرد،
 به‌هه‌مان شپۆه‌ یه‌ك كاری
 راست‌و‌دروست هه‌موو كه‌سێكی
 بی‌تا‌وان‌كرد بۆ ژیا‌ن. ¹⁹ چونكه‌ چۆن

ده‌رخستین، به‌وه‌ی مه‌سیح له‌پیتا‌وی
 ئیمه‌دا‌ مرد، كاتی هیشتا‌ گونا‌ه‌بار
 بووین.

⁹ جا‌ له‌به‌رئه‌وه‌ی ئیستا‌ به‌خوینی
 ئه‌و بی‌تا‌وان بووین، له‌وه‌ش زیاتر
 به‌هۆی ئه‌و رزگار ده‌بین له‌توورپه‌ی
 خودا! ¹⁰ نه‌گه‌ر خودا ئاشتی‌كردینه‌وه
 له‌گه‌ل خۆی به‌مردنی رۆله‌كه‌ی
 كاتی ئیمه‌ دوژمنی بووین، چه‌ند
 زیاتر ئیمه‌ كه‌ ئاشت‌بووینه‌وه
 رزگارمان ده‌بی‌ به‌ژیا‌نی ئه‌و! ¹¹ نه‌ك
 ته‌نها به‌م شپۆه‌یه‌ به‌لكو شادوما‌ین
 به‌خودا، چونكه‌ ئیستا‌ به‌هۆی
 خودا‌وه‌ندمان عیسا‌ی مه‌سیح له‌گه‌ل
 خودا ئاشتبووینه‌وه.

ئاده‌م و مه‌سیح

¹² له‌به‌رئه‌مه‌، چۆن به‌هۆی یه‌كێك
 گونا‌ه‌هاته‌ جیهان، به‌هۆی گونا‌هیش
 مردن، به‌هه‌مان شپۆه‌یه‌ مردنیش
 بۆ هه‌موو مرۆڤیك‌هات،
 چونكه‌ هه‌موویان گونا‌هیا‌ن‌كرد. ¹³
 چونكه‌ گونا‌ه‌له‌جیهان‌بلا‌وبی‌وه
 پێش‌هاتی شه‌ریعه‌ت، به‌لام حساب
 بۆ گونا‌ه‌نه‌ده‌كرا، چونكه‌ شه‌ریعه‌ت
 نه‌بوو. ¹⁴ به‌لام مردن له‌ئاده‌مه‌وه‌ تا
 موسا حوكمرا‌نی ده‌كرد، ته‌نانه‌ت

مردووان زیندوو کردهوه، ئاوا ئیمهش لهسه ر ژیا نیکی تازه ده پۆین.

⁵ گهر ئیمه له گهل ئهوه له مردنی یه کمان گرتی، ئهوا بی گومان له زیندوو بوونه وهشی ده بی له گهلی یه که بگرین. ⁶ ئه مه ده زانین: مرۆقه کۆنه که تیا ماندا له خا چدرای له گهل مه سیح، تا له شی گونا هبارمان نه می ئی و ئی تر به کۆ یله یی گونا ه نه می ئینه وه. ⁷ چونکه ئه وه ی مرد له گونا ه ئازاد بوو.

⁸ جا له بهر ئه وه ی له گهل مه سیح مردو وین، ئیمه با وه رمان هه یه له گهل ئه ویش ده ژین. ⁹ چونکه ئیمه دل تیا یین مه سیح له ناو مردو وان هه ستا وه ته وه، جا ر نیکی دی که نام ری ته وه. ئی تر مردن ده سه لاتی به سه ری دا نییه. ¹⁰ چونکه ئه وه مرد نه ی مرد، بو گونا ه مرد یه کجا ر، به لام ئه وه ژیا نه ی ده ژ ی بو خودا ده ژ ی.

¹¹ ئی تر ئی ره ش، خو تان به مردوو دا بنی ن سه باره ت به گونا ه، ههروه ها به زیندوو بو خودا له عی سایی مه سیح دا. ¹² که وا ته مه هیل ن گونا ه حوکم رانی له شی له ناو چو تان بکات، تا ملکه چی ئاره زوو ه کانی بن. ¹³ نه ندا مانی له شتان پی شک ه ش

به یاخی بوونی یه کی ک زۆر کهس گونا ه بار بوو، به هه مان شی وه به گو ئی رپایه لی یه کی ک زۆر کهس بی تاوان ده بی.

²⁰ ئی تر شه ری عه ت ها ته کایه وه تا زۆری گونا ه ده ر بجات، به لام له گهل زۆر بوونی گونا ه به ره که ت زۆر زیاتر بوو. ²¹ جا چۆن گونا ه به هۆی مردن حوکم رانی کرد، به هه مان شی وه به هۆی بی تاوان بوون به ره که ت حوکم رانی ده کات بو ژیا نی هه تا هه تایی به هۆی عی سایی مه سیحی خودا وه ندا من.

نازاد بوون له گونا ه

6

باشه چی بلین؟ بهردهوام بین له سه ر گونا ه کردن بو ئه وه ی به ره که تی خودا زیاد بی ت؟ ² نه خیر! ئیمه که گونا ه تیا ماندا مردوو ه، ئی تر چۆن تیا یدا ده ژین؟ ³ ئایا نازانن کاتی ئیمه هه مو ومان له ئا وه له کی ش را یین له عی سایی مه سیح، ئه وه له ئا وه له کی شانه له مردنی ئه ودا بوو؟ ⁴ جا له بهر ئه مه به له ئا وه له کی شانمان له گهل ئه وه له مردن نی ژراین، تا چۆن باوک به شکۆ مه ندایه وه مه سیحی له نی و

مه كهن بۆ گونا، تا ببیت به نامیرێك
 بۆ خراپه كاری، بهلكو خۆتان
 پیشكهشی خودا بکه، چونکه
 ئیوهی له مردنهوه بۆ ژیان هیناوه،
 ئەندامانی لهشتان بۆ خودا دانین وهك
 نامیرێك بۆ راست و دروستی.¹⁴
 له مههولا گونا ههچ دهسه لاتی
 به سهرتان نه ماوه، چونکه ئیوه له ژێر
 سایه‌ی شه‌ریعت نین، بهلكو له ژێر
 سایه‌ی به‌ره‌که‌ته‌ن.

كۆیله‌كانی چا‌كه

¹⁵ كه‌واته چی؟ ئایا هه‌له‌ بکه‌ین
 چونکه ئیمه له ژێر سایه‌ی شه‌ریعت
 نین بهلكو له ژێر سایه‌ی به‌ره‌که‌ته‌ن؟
 نه‌خیر! ¹⁶ ئایا نازانن ئیوه کاتی خۆتان
 پیشكه‌ش ده‌که‌ن وهك کۆیله‌ی
 ملکه‌چ، ده‌بن به‌ کۆیله‌ی ئه‌وه‌ی
 ملکه‌چن بۆی، جا یان بۆ گونا که
 به‌ره‌و مردنتان ده‌بات، یا خود بۆ
 گوێ‌پراپه‌لتی که‌ به‌ره‌و
 راست و دروستیتان ده‌بات؟ ¹⁷ به‌لام
 سوپاس بۆ خودا، له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌ی
 کۆیله‌ی گونا بوون، به‌هه‌موو دل‌تان
 ملکه‌چی ئه‌و شیوه‌ فیر کردنه‌ بوون
 که وه‌رتان گرتبوو. ¹⁸ ئیوه
 سه‌ره‌به‌ست بوون له‌ گونا، بوون

به‌ کۆیله‌ی راست و دروستی.
¹⁹ لیره وهك مرۆڤێك قسه ده‌که‌م
 به‌هۆی لاوازی له‌شتان. ئیتر چۆن
 له‌پیشا له‌شتان پیشكه‌ش کرد وهك
 کۆیله‌ی گلاوی و خراپه‌ كاری،
 به‌هه‌مان شیوه ئیستا له‌شتان پیشكه‌ش
 بکه‌ن وهك خـز مه‌تکاری
 راست و دروستی بۆ پا‌كو پیرۆزی.²⁰
 کاتی ئیوه کۆیله‌ی گونا بوون،
 سه‌ره‌به‌ست بوون سه‌باره‌ت
 به‌ راست و دروستی. ²¹ ئه‌و کاته
 چیتان ده‌سه‌کوت له‌و شتانه‌ی ئیستا
 شه‌رمی ئی‌ده‌که‌ن، که کۆتاییه‌که‌ی
 مردنه‌؟ ²² به‌لام ئیستا نازاد بوون
 سه‌باره‌ت به‌ گونا، بوون به‌ کۆیله‌ی
 خودا، جا ئیوه له‌ به‌ره‌مه‌ی پا‌کو
 پیرۆزی ده‌چهنه‌وه، که ئه‌نجامه‌که‌ی
 ژیا‌نی هه‌تا هه‌تاییه. ²³ چونکه کرێی
 گونا مردنه، به‌لام دیاری خودا
 ژیا‌نی هه‌تا هه‌تاییه له‌ عیسا‌ی مه‌سیحی
 خودا وه‌ندمان.

نازادبوون له‌ شه‌ریعت

7

ئهی برا‌یان، ئایا ئیوه نازانن - چونکه
 من بۆ ئه‌وانه‌ی له‌ شه‌ریعت ده‌زانن
 ده‌دویم - شه‌ریعت ته‌نها ئه‌وه‌نده

نووسی رۆح خزمەت بکەین، نەك بەرپڤڤگای کۆنی شەریعەتی نووسراو.

شەریعەت پیرۆزە

⁷ کەواتە چی بلێین؟ ئایا شەریعەت گوناھە؟ نەخیر! من گوناھم نەدەزانی بەھۆی شەریعەتەو نەبێ. ھەر وھا من ئارەزووی ﴿خراب﴾ نەدەزانی گەر شەریعەت نەبێ و تایە: {ئارەزوو مەکە!} ⁸ بەلام گوناھ ئەم راسپاردەبە وەك ھەل بەکارھێنا ئیتز ھەموو ئارەزوویەکی لەمندا وورژاند، چونکە گوناھ بەبێ شەریعەت مردووہ. ⁹ من لەپێشا بەبێ شەریعەت دەژيام، بەلام کاتی راسپاردە ھات، گوناھ ژیاو منیش مردم. ¹⁰ ئەو راسپاردەبە مەبەست بوو لێی ژيان بەھینی، ھەر خۆی مردنی ھینا، ¹¹ چونکە گوناھ راسپاردە کە وەك ھەلیك بەکارھێناو منی پێخەل تاندو کوشتمی. ¹² کەواتە شەریعەت پیرۆزە*، ھەر وھا راسپاردەش پیرۆزو دادپەر وەر و باشە. ¹³ ئایا ئەوہی باشە، بۆتە ھۆی مردنم؟ نەخیر! بەلام گوناھ، تا دەرکەوی گوناھە، لەشتی باش مردنی بۆ

دەسەلاتی بەسەر مەرۆف ھەبە تا زیندووہ؟ ² ژئیک کە شووی کردبێ بەھۆی شەریعەت بەمیردە کەبەوہ دەبەسترتیتەوہ ھەتا میردە کە ی زیندووہ، بەلام کاتی مرد، ئەوسا ئازاد دەبێ لە شەریعەتی شووکردن. ³ جا لەبەر ئەمە تا میرد زیندووہ گەر ژن پیاویکی دیکە ی ھەبێ، بەداوین پیس ناودەبری، بەلام گەر میرد بمری، ئەوسا ژن سەر بەست دەبێ لە شەریعەتی ژن و میردایەتی، تەنانەت گەر بێ بەھێ پیاویکی کەش بەداوین پیس داناری.

⁴ ئەھێ برايان، ئاوا ئیوہش بەھۆی لەشی مەسیح بوون بەمردوو لەلایەن شەریعەتەوہ، تا ببن بەھێ یەکیکی کە، بەھێ مەسیح خۆی، ئەوہی لەناو مردوووان ھەستایەوہ، تا بەروبوو متمان ھەبێ بۆ خودا. ⁵ کاتی بەپێی لەش دەژيان، ئەوسا ئارەزووہ خراپە کاتمان کە شەریعەت دەریخستووہ کاری لەئەندامەکانی لەشمان دەکرد، تا بۆ مردن بەروبووم بەھین. ⁶ بەلام ئیستا ئازاد بووین لە شەریعەت، بەمردن سەبارەت بەھۆی ئیمە ی بەستبووہوہ، بۆ ئەوہی بەرپڤڤگای

هینام، تا بههۆی راسپاردهوه گونا
بی بههلهیه کی گهوره.

ئهی منی مروۆفی بهدبهخت!

¹⁴ ئیمه دوزانین شهريعت شتیکی
رۆحیه، بهلام من دونیايم و وهك
كۆيله فرۆشراوم به گونا. ¹⁵ ئهوهی
دهیکه تیی ناگه، چونکه ئهوهی
دهمهوی نایکه، بهلكو ئهوهی رقم
لیهتی ئهوه ده کهم. ¹⁶ جا نه گهر ئهوه
بکه که نامهوی، ئهوسا دان ده نیم
بهباشی شهريعت. ¹⁷ کهواته ئیستا،
ئیت ئهوه من نیم واده کهم، بهلكو ئهوه
گونا ههی له من نیشته جیه. ¹⁸ چونکه
دوزان له مندا، واته له لهشم چاکه
نازی. من دمهوی ئهوه چاکه یه بکه،
بهلام ناتوانم بیکه. ¹⁹ من ئهوه چاکه ی
دهمهوی نایکه، بهلام ئهوه خراپه ی
نامهوی ئهوه یه دهیکه. ²⁰ گهر هاتوو
شتیکم کرد که نامهوی، ئیت ئهوه
من نیم ئهوه شته ده کات، بهلكو ئهوه
گونا هیه که له من نیشته جیه.

²¹ من وای دهینم وهك یاسای
لیهاتوو، ئهویش ئهوه یه من دمهوی
کاری چاکه بکه بهلام خراپه
له توانمدا یه. ²² چونکه من بهقورولایی
ناوه رۆکم دلشادم به شهريعتی

خودا، ²³ بهلام من ههست
به یاسایه کی تر ده کهم له ئه ندامانی
لهشم دایه بهر بهر هکانی ئهوه یاسایه
ده کاکه له می شک دایه، وام
لی ده کات بسم به دیلی ئهوه یاسایه ی
گونا که له ئه ندامانی لهشم
نیشته جیه. ²⁴ ئهی منی مروۆفی
بهدبهخت! کی له له شه ی مردن
رزگارم ده کات؟ ²⁵ سوپاس بو خودا
به هۆی عیسا ی مه سیحی
خودا و ندمان!

بۆیه ئیت من به خۆم به می شک
خزمه تی شه ریه تی خودا ده کهم،
به لام به له ش یاسای گونا.

8 نازادیون له مردن

بۆیه له مه ولا ئهوانه ی له عیسا ی
مه سیح ن تاوانبار ناکرین، ² چونکه
به هۆی عیسا ی مه سیح یاسای رۆحی
ژیان، نازادم ده کات له یاسای گونا وه
مردن. ³ چونکه ئهوه ی له توانای
شه ریه ت نه بوو، له ش لاوازی
کرد بوو، خودا هی نایه دی کاتی
رۆله که ی نارد له شه یه ی له شیک
له له شی گونا هباری ئیمه ده کات،
ئهوسا ئهوه له بهر گونا، حوکی دا

ئەوھى مەسىھى لەنىو مردووان
زىندوو كردهو لەشى لەناوچوتان
زىندوو دەكاتەو بەھۆى رۆحەوھە كە
تياتان نىشتە جىيە.

¹² كەواتە ئەى برايان ئىمە
قەرزارىن، بەلام قەرزارى لەش نىن،
تا بەپى لەش بژىن. ¹³ گەر ئىو بەپى
لەش بژىن دەمرن، بەلام گەر بەرپۆچ
كردارەكانى لەشتان مراند ئەوسا
دەژىن. ¹⁴ چونكە ھەموو ئەوانەى
رۆحى خودا رابەرەيتيان دەكات،
رۆلەى خودان. ¹⁵ ئىو رۆحى
كۆيلەيستان وەرنەگرتوو، تاوھكو
بترسن، بەلكو رۆحى رۆلەيستان
وەرگرتوو، كە بەھۆيەو ھاوار
دەكەين: (بابە! باوكە!) ¹⁶ ئەو رۆحە
خۆى شايتەى دەدا لەگەل رۆحان
ئىمە رۆلەى خوداين. ¹⁷ جا گەر
رۆلە بين، ميراگرىشبن، بەواتاى
ميراگرى خودا و بەشدارى ميراى
مەسىح، گەر ئىستا بەشدارى ئەو
بكەين لەنازار كىشان، بو ئەوھە
بەشدارى لەشكۆ مەندىە كەشى
بكەين.

شكۆ مەزنى داھاتوو

¹⁸ من دلنيام نازارى ئىستا ھىچ

بەسەر ئەو گوناھەى لە لەشدايە، ⁴ تا
راست و دروستى شەرىعت لەئىمەدا
بىتەدى، كە بەپى رۆح رەفتار
دەكەين نەك بەپى لەش.

⁵ جا ئەوانەى بەپى لەش دەژىن
كاروبارى لەش مېشكى پركردوون،
ھەرھوھە ئەوانەى بەپى رۆح دەژىن
كاروبارى رۆح مېشكى پركردوون.
⁶ چونكە بايەخدان بەلەش مردنە،
بەلام بايەخدان بەرپۆچ ژيان و ناشتییە،
⁷ بۆيە بايەخدان بەلەش دوژمنایەتییە
لەگەل خودا، چونكە ملكەچ
ناكات بو شەرىعتى خودا،
لەبەرئەوھى ناتوانى. ⁸ جا ئەوانەى
لەژىر دەسلەلاتى لەشدان ناتوانن
خودا رازى بكەن.

⁹ گەر رۆحى خودا لەناوھەرپۆكتان
بى، ئەو ئىو لەژىر دەسلەلاتى لەش
نىن، بەلكو لەژىر دەسلەلاتى
رۆحدان. ئىتەر ھەر يەكك رۆحى
مەسىحى نەبى، ئەو سەر بەمەسىح
نىيە. ¹⁰ گەر مەسىح لەئىوھەدا بى،
ھەرچەندە لەش بەھۆى گوناھ
مردوو، بەلام رۆحتان زىندووھ
بەھۆى راست و دروستى. ¹¹ گەر ئەو
رۆحەتان تىدا بژى كە عيساى لەنىو
مردووان زىندوو كردهو، ئاواش

نیه گەر بهراورد بکری له گهل نهو شکۆمه ندیهی له دها تاتو پیمان راده گه یئزی. ¹⁹ له بهر ئه وه دروستکراو به پهرۆشه وه چاوه رتی نهو رۆژه ده کات که خودا رۆله کانی ده ستیشان بکات. ²⁰ ملکه چی دروستکراو بۆ شتی هیچ پووج به ئاره زووی خۆی نه بوو، به لکو به خواستی نهو بوو که ملی یی که چ کرد، به هیوای نهو ²¹ دروستکراو له کۆیله یه تی گهنده لی ئازاد یی به رهو نهو سه ره به ستیه شکۆداره ی بۆ رۆله کانی خودایه . ²² ئیمه دوزانین هه موو دروستکراو تاوه کو ئیستا دهنالینی وه ک نهو ی ژانیا ن گرتی. ²³ نه نها ئه مه نا، به لکو ئیمه ش که پیشه به ره ی رۆحی پیرۆزمان هه یه، به پهرۆشه وه چاوه رتی نهو ده که ین خودا ئیمه به مندالی خۆی دابنی، له شمان به خوین بکرپته وه. ²⁴ ئیمه به ئاواته وه رزگارمان بوو. به لام ئاواتی بینراو ئاوات نییه، جا چۆن ئاوات به شتی ک ده خوازری له به رده ست دایه؟ ²⁵ به لام گهر ئیمه ئاواتی شتی ک بخوازین که له به رده ستمان نییه، نهوسا به دان به خوگرته وه چاوه رتی

ده که ین. ²⁶ ههروه ها رۆحی پیرۆزیش یارمه تی بی هیزیمان ده دات. چونکه ئیمه نازانین به چ شیوه یه ک پێوسته نوێژ بکه ین، به لام رۆحی پیرۆز خۆی بۆ مان ده پارێتته وه لای خودا به شیوه یه ک به دم باس ناکری. ²⁷ جا خودا نهو ی دل ده پشکنی، دهنانی بیر کردنه وه ی رۆحی پیرۆز چیه، نهو خۆی ده پارێتته وه بۆ برا پیرۆزه کان، به پێی خواستی خودا. ²⁸ ئیمه دوزانین له هه موو شتی کدا خودا له پیناوی خپرو چاکه ی ئه وانه کار ده کات که خوشیا ن ده وی، ئه وانه ی به پێی مه به ستی خۆی بانگی کردوون. ²⁹ ئه وانه ی له پێشا ناسیا نی، له پێشا دیاری کردن، تا وه ک ونه ی رۆله که ی ئه ویا ن لی بیت، تا عیسا بی به نۆ به ره له نیو خوشک و برایانی زۆر. ³⁰ ئه وانه ی له پێشا دیاری کردن، بانگی کردن، ئه وانه ی بانگی کردن بی تاوانی کردن، ئه وانه ی بی تاوانی کردن، شکۆداری کردن. ³¹ دوا ی ئه مه، ئیتر چی بلین؟ گهر خودا له گه لمان بیت، ئیتر کی دژمانه؟ ³² نهو ی دوستی به رۆله که ی خۆی نه گرت، به لکو له پیناوی

زۆرداره؟ نه خيّر! ¹⁵ چونكه خودا به موسى ووت: { بهزه ييم ديتته وه به وهى دمه وهى بهزه ييم پي بيته وه، دلنه وايي ئه وه ده كه م كه دمه وهى دلنه وايي بكه م. } ¹⁶ كه واته، شته كه پشت به ئاره زوو و هه ولداني مرؤف نابه ستى، بهلكو تهنها پشت به بهزه يي خودا ده به ستى. ¹⁷ جا كتيبي پيرۆز به فيرعه ون ده لى: { تۆم بهرز كرده وه تا وه كو تواناي خۆم له تۆدا درخه مو ناوم له هه موو زه وهى بلاو بيته وه. } ¹⁸ كه واته خودا بهزه يي به وه كه سه ديتته وه كه خۆى ده وه وهى، دلى ئه وه كه سه ره ق ده كات كه خۆى ده وه وهى.

¹⁹ يه كيكتان پيم ده لى: (ئيتز بۆچى خودا سه رزه نشتمان ده كات؟ چونكه كى ده توانى دژى خواستى را وه ستى؟) ²⁰ تۆ كييت ئه ي مرؤف هه تا وه لامى خودا بده يتته وه؟ ئايا شـتـيـكى دروسـتـكـراو به دروستكه ره كه ي ده لى: بۆچى وا دروستت كـردووم؟ ²¹ ئايا گۆزه دروستكه ره ده سه لاتى به سه ر قور نيه تا له هه مان قور گۆزه يه كه بۆ مه به ستى رپۆز گۆزه يه كه بۆ مه به ستى سووك دروست بكات؟

ئيسرائيلى نين، ⁷ ههروهه ها هه موو ئه وانه ي نه وهى ئيسراهيمن رۆلته ي نين، بهلكو ههروهه كه له كتيبي پيرۆزدا نووسراوه: { به وهى ئيسحاق نه وه كه ت ناو ده برى. } ⁸ مه به ست له مه ش ئه وه يه: ئه وانه ي رۆلته ي له شن رۆلته ي خودا نين، بهلكو تهنها رۆلته كاني به لىن به نه وهى ئيسراهيمن داده نرين. ⁹ ده قى به لىنه كه ش ئه مه يه: { له كاتى ديارى كراو ده گه ريمه وه، ساراش كورپكى ده بى. } ¹⁰ به لام به ته نهنها ئه مه نا، بهلكو رقه ش له يه كيك سكى بوو كه ئيسحاقى باوكمانه، ¹¹ هيشتا دوو كوره كه له دايك نه بوو بوون و چاكو خراپه يان نه كـردبوو، ئه مه ش تا مه به ستى خودا له هه لىژاردن بميتته وه، نه كه له سه ر بناغه ي كردار، بهلكو له سه ر بناغه ي بانگ كردن، ¹² له لايهن خودا وه پي ووترا: { كورپ گه وره خزمه تى كورپ بچووك ده كات، } ¹³ ههروهه كه نووسراوه: { يا قوم خۆ شويست، به لام رقم له عيسو بوو. }

بهزه يي خودا

¹⁴ كه واته، چى بلىن؟ ئايا خودا

به دادا په روهري و به خيړايي به سهر
 زهويدا دههتيي. {²⁹ کيتر چؤن نه شعيا
 له پيشا ووتويه تي: { گهر خودا وهندي
 دهسه لاتدار نه وهی بؤ نه هيشتباينه وه،
 وهك سه دومو عه مورهمان لي دههات. {

³⁰ كهواته كورتهی ئهم قسانه
 چييه؟ ئهو ميلله تانهی به دواي
 راست و دروستي نه گهران،
 راست و دروستيان به دهست هيئا
 به هؤی باوه. ³¹ كه چي
 ئيسراييليه كان، هر چنده دواي ئهو
 راست و دروستييه كه وتبون ئه وهی
 له شهريعه ته وه بوو، به لام نه يانتواني
 به دهستي بهين. ³² بؤ چي؟ چونكه
 ههولدانه كه يان له سهر بناغهی باوه ر
 نه بوو، بهلكو له سهر بناغهی كردار
 بوو. ئهوسا به بهردی كؤسپ پييان
 ههلكهوت، ³³ ههروهك چؤن كتيبي
 پيرؤز دهلي: ئه وهتا من له شاري
 داود* بهردی كؤسپو بهردی
 كهوتن داده نيم، به لام ئه وهی باوه ري
 بي دههتيي شهرمهزار ناي. {

10

ئهی برايان، ئاواتي دلتمو نوئژه كام
 بؤ خودا له پيشناوی رزگار بوونی

²² كهواته چييه ئه گهر خودا
 بيهوی توورهيی دهر بخاو توانای خوئی
 ناشكرا بكا، به هه موو دان
 به خودا گرتنيكه وه بهر گهی جامی
 توورهي خوئی كه ئاماده به بؤ
 له ناو بردن بگري؟ ²³ نه گهر ئه مهی
 كرد تا دهوله مه ندي شكؤی خوئی
 ناشكرا بكات له جامی به زهيی
 خویدا كه له پيشه وه ئامادهی كرد
 بوو بؤ شكؤمه ندي، ²⁴ ئه وهی ئيمهش
 بانگكراوين بؤی، نهك ته نها
 له جووله كه كان بهلكو
 له ميلله تانيش؟ ²⁵ ههروهك چؤن
 خودا به هؤی هؤشهعی پيغه مبهري
 خوئی دهلي: { ده مهوی ئه وه گهله
 بانگ بكم وهك گهلی خؤم كه گهلی
 من نين، ههروهها ئه وه بكم به
 خؤشهويستی خؤم كه خؤشهويست
 نيه. { ²⁶ جا له كوئی بهوان ووترا: {
 ئيه گهلی من نين، ئهوسا ئهوان
 لهوی بهرؤلهی خودای زيندوو
 ناوده برين. { ²⁷ به لام نه شعيا هوار
 دهكات و دهر بارهی ئيسراييل دهلي:
 { گهر ژماره ی رؤله كانی ئيسراييل
 بهقه دهر لمی دهر يا بي، ته نها
 ژماره يه كي كم رزگار يان دهی، ²⁸
 چونكه خودا وهند حوكمی خوئی

ئەوانە. ²شایەتیان بۆ دەدەم ئەوان
 دلگەرمن بۆ خودا، بەلام بەزانینەو
 نا. ³جا چونکە راست و دروستی
 خودایان نەدەزانی، ئیتر هەولتی
 راست و دروستی خۆیان دا بەرپێگای
 تاییەتی خۆیان، ئەوسا ملکە چ نەبوون
 بۆ راست و دروستی خودا. ⁴چونکە
 شەریعەت بەمەسیح تەواو بوو بۆ
 راست و دروستی هەموو ئەوانە
 باوەری یی دەهینن.

پزگاری بۆ هەمووان

⁵موسا دەربارە ی ئەو
 راست و دروستیە ی بەپێی شەریعەتە
 نووسیویەتی: {هەر کەسیک ئەمانە
 بکات، پێی دەژی.} ⁶بەلام ئەو
 راست و دروستیە ی لەباوەرپەرەو
 دەلتی، لەدلتدا مەلتی: {کی
 سەر دەکەوی بۆ ئاسمان؟} تا مەسیح
 بەهێتە خوارەو، ⁷یاخود: {کی
 دادەبەزی بۆ ناو بیری یی؟} هەتا
 مەسیح لەناو مردووان بەهێتە
 دەرەو. ⁸بەلام چی دەلتی؟ {ووشە ی
 خودات لی تزیکە، لەسەر لیوانتەو
 لەدلتدایە،} ئەم ووشە یەش ئەو
 ووشە ی باوەرپەرەو کە
 بلاوی دەکەینەو. ⁹چونکە گەر بەدەم

دانت پیا نا عیسا خوداوەندە،
 هەر وەها لەدلەو باوەر ت هینا خودا
 لەناو مردووان زیندووی
 کردووەتەو، ئەوسا پزگارت دەبی.
¹⁰چونکە بەدل باوەرپهینان بەرەو
 راست و دروستیت دەبات، دان پیا نا
 بەدەم بەرەو پزگاربوونت دەبات. ¹¹
 چونکە کتیبی پیرۆز دەلتی: {هەر
 کەسیک باوەر ی یی بهینتی، شەرمەزار
 نای.} ¹²چونکە جیاوازی نییە
 لەنیوان جوولە کەو یۆنانی،
 لەبەرئەو ی هەمان خوداوەند بۆ
 هەمووانە، ئەویش لەدەولتەمەندی
 خۆی دەرژێنی بەسەر ئەوانە ی
 هاواری بۆ دەبن. ¹³چونکە {هەر
 کەسیک بەناوی خوداوەندەو بانگ
 بکات پزگاری دەپیت.}
¹⁴بەلام چۆن هاواری بۆ دەبن
 گەر باوەر ی یی تەکن؟ هەر وەها
 چۆن باوەر دەکن بەیەکیک گەر
 ناویان نەبیستی، کەواتە چۆن ناوی
 ئەو دەبیست بێ مزگینی دەر؟ ¹⁵
 هەر وەها چۆن مزگینی دەدەن گەر
 نەنیرابن؟ هەر وەک لەکتیبی پیرۆزدا
 نووسراو: {چەند جوانە پییەکانی
 ئەوانە ی مزگینی دەدەن!}
¹⁶بەلام هەموویان گۆیرایەلتی

ئىنجا پرسىيار دەكەم: ئايا خودا
 گەلەكەى خۆى رەتكردەوہ؟
 نەخەير شتى وا نىيە! منىش
 ئىسرائىلىم، لەنەوہى ئىبراھىم
 لەتيرەى بنىامينم.² خودا گەلەكەى
 رەت ناكاتەوہ كە لەپىشا ناسىوہتەى.
 ئايا نازان كنىسى پىرۆز دەربارەى
 ئەلىاس پىغەمبەر دەلتى چى؟ كاتى
 شكاتى لەجولەكە كان كرد لەلاى
 خودا ووتى: ³ ئەى خوداوەند،
 جولەكە كان پىغەمبەرە كانى تۆيان
 كوشت، ھەر وەھا قوربانگا كانى
 تۆيان رۇوخاند، من بەتەنھا
 ماومەتەوہ، دەيانەوئى بمكوژن. ⁴
 بەلام دەنگى خودا چۆن وەلامى
 داىوہ؟ {ھەوت ھەزار پىاوم بۆ خۆم
 ھىشتۆتەوہ ئەوانەى چۆكىان نەداوہ
 بۆ بتى بەعل.} كئىستاش ھەر وایە
 بەھۆى بەرەكەتەوہ بەشەيك
 ھەلبىژىراون تا بىئەوہ. ⁶ بەلام گەر
 ئەمە بەبەرەكەت بووبى، ئىبىز
 بەكردارى خۆمان نىيە، ئەگىنا
 بەرەكەت، بەرەكەت نىيە. ⁷ كەواتە
 دواى ئەمە چى؟ ئەوہى ئىسرائىل
 ھەولتى بۆ دەدا دەستى نەكەوت،
 بەلكو ھەلبىژىراوان دەستىان كەوت،
 بەلام ئەوانى دىكە دلئان رەق ببوو، ⁸

مەزگىنى نەبوون. چونكە ئەشەيا
 دەلتى: {خوداوەند، كى باوہر
 دەكات بەو ھەوالەى لەئىمە
 بىستىان؟} ¹⁷ كەواتە باوہر بەھۆى
 بىستن پەيدا دەبى، بىستىش
 لەراگەياندى ووشەكانى مەسىح
 دىت. ¹⁸ من پرسىيار دەكەم: ئايا ئەوان
 گوئىان لى نەبوو؟ بى گومان گوئىان
 لى بوو، {دەنگىان بەھەموو زەوى
 گەيشت و ووشەكانىان بەو پەرى
 جىھان.} ¹⁹ دىسان دەپرسم: ئايا
 نەوہى ئىسرائىل تى نەگەيشت؟ كە
 يەكەم جار موسا ووتى: {من واتان لى
 دەكەم ھەسوودى بىن بەوانەى گەل
 نىن، بە گەلىكى نەزان تورەتان
 دەكەم.} ²⁰ ھەر وەھا ئەشەيا
 بەچاوەتەرسىوہ دەلتى: {دۆزراموہ
 لەلايەن ئەوانەى بەدوامدا
 نەدەگەرەن، ھەر وەھا بۆ ئەوانەى
 لەمنيان نەدەپرسىوہ دەر كەوتم.} ²¹
 بەلام دەربارەى ئىسرائىل دەلتى: {
 بەدەرتۆبى رۆژ دەستم بۆ گەلىكى
 ياخى بووى بەر بەرەكانى كەر راکىشا.
 }

ئايا خودا گەلەكەى رەتكردەوہ؟

ههروهك له كئيبى پيرۆز نووسراوه: }
 خودا ههتا نه مپۆرۆ رۆحى سستى
 داونه تى، چاوى داونه تى پىي نه بيننو
 گووى داونه تى پىي نه بيستن، ههتا
 نه مپۆرش. } ههروهها داود دهلى: {با
 خوانه كهيان ته له هو داو بيت بۆيان،
 بيت به كۆسپو سزا بۆيان. }¹⁰ با
 بهرچاويان تاريك بى تا نه بينن،
 هه ميشه پشتيان چهماوه بيت تاهه تابه.
 {

رژگار بوونى ناجووله كه كان

¹¹ بۆيه ده پرسم: ئايا
 جووله كه كان قاچيان هه لك خليسكا
 بۆ ئه وهى بكهون؟ نه خير به هيچ
 جوورى! بهلكو به ياخى بوونيان
 رژگارى هاته كايه وه بۆ ميلله تان
 «ناجووله كه كان»، تاكو حه سوودى
 ئيسرائيل داگرى. }¹² جا گهر
 ياخى بوونيان دهوله مه ندى بى بۆ
 جيهان، كهوتنيان دهوله مه ندى بۆ
 ميلله تان، ئه ي ژماره ي ته واويان
 چه ندهوله مه ندى زياتر ده هيتى؟¹³
 ئيستتا من به ميلله تان ده ليم:
 چونكه من بۆ ميلله تان نيراروم ،
 شانازى به خزمه ته كه م ده كه م،¹⁴ تا
 رۆله كانى نه ته وه كه م حه سوودى

بيانگرى و هه نديكيان رزگار بكه م.
¹⁵ چونكه گهر هاتوو ره تگردنه وه بيان
 هه ليك بى بۆ ناشتوو نه وه ي جيهان،
 ئايا قه بول كردنيان له لايه ن خودا وه
 وهك زيندوو بوونه وه نيه له مردن؟¹⁶
 گهر به شى يه كه مى هه وير پيرۆز بى،
 ئه وسا هه موو هه ويره كه پيرۆز ده بى.
 ههروهها گهر ره گى دره خت پيرۆز
 بى، ئه وسا لقه كانيش پيرۆزن. }¹⁷ گهر
 هاتوو هه ندى لقى دار زه يتونيك
 برپايه وه، تۆش وهك زه يتونيكي كپوى
 تيايدا موتوربه كراى، ئه وسا به مه
 به شدارى ده كه ي له ره گو پيت و
 به ره كه تى،¹⁸ شانازى مه كه به سه ر
 لقه برپاوه كان. گهر هاتوو شانازيت
 كرد به خو ته وه، ئه وسا ده بى بزاني كه
 تۆ ره گى دره خته كه ت هه ل
 نه گرتوه، بهلكو ئه وه تۆى
 هه لگرتوه. }¹⁹ گهر بلئى: (ئهو لقانه
 براونه ته وه تاكو من موتوربه بكريم.)
²⁰ ئه مه راسته. ئه وان برانه وه به هوى
 بى باوه رپيان، به لام تۆ به هوى باوه ر
 جيگر بووى. له خو بايى مه به، بهلكو
 بترسه. }²¹ گهر خودا لقى بنه ره تى
 دره خته كه نه هيلتته وه ئه وسا تۆش
 ناهيلتته وه. }²² بۆيه دلته رمى و توندى
 خودا له بهرچاو بگه ره: تونديه كه ي

بۆ ئەو کەسانەیه کە کەوتن، بەلام
 دلنەرمییە کە ی بۆ تۆیە، ئە گەر
 لە دلنەرمی جیگیر بیت، ئە گینا تۆش
 وەك ئەو لقانە دەبریتتەو. ²³ دیسان
 جوولە کە کانیش، گەر بەردەوام نەبن
 لە سەر بی باوەریان، موتوربە
 دە کرین، چونکە خودا توانای
 ئەو هی هەیه جارێکی کە موتوربەیان
 بکات. ²⁴ چونکە گەر تۆ لە دار
 زەیتونیکێ کۆی پرابیتتەو،
 بە پێچەوانە ی سروشتتەو لە دار
 زەیتونیکێ چاک موتوربە کرای، ئاخۆ
 دەبی چەند ئاسانت بی بۆ ئەوانە ی
 خۆیان سەر بە دار زەیتونە چاکە کەن
 هەتا تیایدا موتوربە بکرین.

بە زەیی خودا بۆ هەمووانە

²⁵ ئە ی برایان، من نامەوی ئیۆه
 ئەو نەیتییە نەزان، هەتا خۆتان بەدانا
 نەزانن لە بۆ چوونتان، ئەویش ئەو هی
 کە بە شتیک لە ئیسرائیل دلێان رەق
 بوو، تا تەواوی ژمارە ی میللەتان
 دین، ²⁶ نیت بەم شیۆیه هەموو
 ئیسرائیل رزگاری دەبی، بە پێی ئەو هی
 لە کتیی پیروزدا نووسراو: {
 لە شاری داودەو رزگار کەر دیت،
 خوانەناسی ناهیلی لە ناو یاقوب. ²⁷

ئەمەش پەیمانە لە گەلێان، کاتی
 گوناھەکانیان دەسپرمەو. ²⁸ {
 جوولە کە کان بە گۆرە ی مزگینی
 دوژمنن لە پیناوی ئیۆه دا، بەلام
 بە گۆرە ی هەلژاردن خۆشەویستن
 لە پیناوی باو باپیران، ²⁹ چونکە خودا
 هەر گیز لە بەخشین و بانگ کردنی
 خۆ ی پاشگەز ناییتتەو. ³⁰ جا چۆن
 ئیۆه لە پێشا لە خودا یاخی بوون و
 ئیستا خودا بە زەیی پیتان هاتەو
 بە هۆ ی یاخی بوونی ئەوان، ³¹ بە هەمان
 شیۆ ئەوانیش ئیستا لە خودا
 یاخی بوون، تا بە زەیی پیتان بیتتەو
 وەك بە زەیی بە ئیۆه هاتەو. ³² چونکە
 خودا هەموو مرۆقی لە یاخی بووندا
 بەند کرد هەتا بە زەیی بە هەموویان
 بیتتەو.

³³ ئای چەند قوولتە دەوڵەمەندی و
 دانایی و زانیاری خودا! هەر وەها
 چەند دوورە پشکنینی حوکمەکانی و
 تی گەیشتی رینگاکانی!
³⁴ { چونکە کی لە بیرو پای
 خودا وەندی زانی؟ یا خود کی
 تە گبیر کەری بوو؟ {
³⁵ { یا خود کی شتیک
 بی بە خشیو هەتا بیداتتەو؟ {
³⁶ چونکە هەموو شتیک لە ئەو و

بەھۆی ئەو و بۆ ئەو دەبێ. بۆ ئەو
شکوومەندی تاهەتایە. ئامین.

قوربانیه کی زیندوو
12

بۆیە ئەو برایان، لەبەر بەزەیی خودا،
داواتان لێ دەکەم لەشتان پیشکەش
بکەن وەک قوربانیه کی زیندوو،
پاک و پیرۆز، پەسەند کراو لە لایەن
خوداو، ئەمەش پەرستنی راست و
رۆحی ئێو یە. ²خۆتان لە گەڵ جیهان
رامەهیئن، بە لکو بگۆڕین
بە تازە کردنەوی بێرتان، تا بتوانن
خواستی خودا تیبگەن، کە باش و
پەسەند کراو و تەواو.

³بەو بەرە کەتەمی خودا داویەتی
بەمن بەهەر یەکیکتان دەلێم: کەستان
زیاتر نرخ بۆ خۆی دانەنی لەووی
بۆی دانراو، بە لکو ووریا بن،
بە گۆرەوی ئەو بە شە باوهرەوی خودا
بۆ هەر یەکیکتانی داناو نرخ بۆ
خۆتان دا بنین. ⁴هەر وەک لە لەشتان
چەند ئەندامێک هەیە، بەلام هەموو
ئەم ئەندامانە یەک کاریان نییە، ⁵
بەهەمان شیو ئەیمە هەموومان یەک
لەشین لەمەسیح، ئیتر هەموومان
ئەندامی یەکتین. ⁶بەلام بەهەرەوی

جیا و زمان هەیه بەیپی ئەو بەرە کەتەمی
پیمان دراو، ئە گەر قسە کردنە
بەووشەوی خودا، با بە گۆرەوی پێژەوی
باوهر بی، ⁷هەر وەها کی
خزمەتکردنی هەیه با خزمەت بکات،
یا کی فیترکردنی هەیه، با فیتر بکات،
⁸یان کی هاندانی هەیه، با هانیدات،
یان بەخشینی هەیه، با بەدلتفراوانی
بەخشی، یان رابەراییەتی کردنی هەیه
با بەدلتگەرمی بی، یا بەزەیی هەیه
بەدلتخۆشی بیکات. ⁹با
خۆشەویستیتان بە دوور وویی نەبی.
رقتان لە خراپە بی و لایەنی چاکە
بگرن. ¹⁰یەکتزیتان خۆشبوی
بەخۆشەویستیه کی خوشک و برایانە،
بەپەرۆش بن بۆ رێزگرتن لە یەکتزی.
¹¹سست مەبن لە چالاکی، دلگەرم
بن لەرۆح، خزمەتی خوداو نەند
بکەن. ¹²دلشاد بن لە هیوا، دانێگرن
بەخۆتان لە تەنگانە، بەر دەوام بن
لە نوێژکردن، ¹³بەشداری بکەن
لە پیوستی برا پیرۆزەکان، میوانداری
خوشک و برا نامۆکان بکەن.

¹⁴داوای پیرۆزی بکەن بۆ
ئەوانەوی دە تانچە و سێننەو. داوای
پیرۆزی بکەن و نەفرەت مەکەن. ¹⁵
دلشاد بن لە گەڵ ئەوانەوی دلێان

خۆشه، بگيرين له گهـل ئهـوانهـى دهـگرين.¹⁶ لهـگهـل يهـكترى رېـك بگهـون، شانازى مهـكهن، بهـلكو تـيـكهـلاوى پايهـنزمهـكان بن. لووت بهرز مهبن.¹⁷ پاداشتى خراپهـى يهـكـيـك مهـدهـنهـوه بهـخراپه، ههـولـبـدهـن چى چاكه ئهـوه بگهـن لهـبهـردهـمى ههـموو خهـلك.¹⁸ گهر بىـ بهـپى توانان لهـگهـل ههـموو خهـلك بهـ ناشتى بژين.¹⁹ خۆتان تۆلهـمهـستين ئهـى خۆشهـويستان، بهـلكو رىـبـدهـن بهـتوورپهـى خودا، چونكه نووسراوه: {خوداوهـند دهـلى، تۆلهـسهـندن هى منه، منم پاداشت دهـدهـمهـوه.²⁰ بهـلام: {گهر دوژمنهـكهـت برسى بوو نانى بدهـرى، گهر تينووى بوو ئاوى بدهـرى. جا تۆ بهـم كاره پشكووى داگيرساو لهـسهـرى كۆدهـكهـيتهـوه. {²¹ ئيـتر مهـهـيلهـ خراپه بهـسهـرتدا زالىـت، بهـلكو بهـچاكه سهـر كهـوه بهـسهـر خراپه.

نهـپى، جا ئهـوه دهـسهـلاتانهـى ههـيه لهـلايهـن خوداوه دانراوه.² ئيـتر ئهـوى بهـربهـرهـكانى دهـسهـلات دهـكات، بهـربهـرهـكانى دانراوى خودا دهـكات، ئهـوانهـى بهـربهـرهـكانى دهـكهـن حوكمدان بهـسهـر خۆيان دهـهـين.³ ئهـوى چاكه دهـكات، ناترسى لهـ لىـپرسراوان، بهـلكو ئهـوى خراپه دهـكات. كهـواته گهر ههـز دهـكهـى لهـدهـسهـلاتدار نهـترسى؟ ئهـوى چاكه بيكه، ئهـوسا ستايشى ئهـو بهـدهـست دهـهـپى،⁴ چونكه دهـسهـلاتدار خزمهـتكارى خودايه تا چاكهـت لهـگهـل بكات. بهـلام بترسه گهر خراپهـت كرد، چونكه دهـسهـلاتدار شمشير بهـخۆراپى ههـلناگرى، ئهـو خزمهـتكارى خودايه تا توورپهـى ئهـو بهـسهـر خراپهـكاران بهـهـيتته خوارهـوه.

⁵ بۆيه پيوسته ملكهـچى دهـسهـلات بن، نهـك لهـبهـر توورپهـى، بهـلكو لهـپيناوى ويژدانيش.⁶ ههـر لهـبهـر ئهـمهـشه باج دهـدهـن، چونكه لىـپرسراوان خزمهـتكارى خودان كه بهـردهـوامن لهـسهـر ئهـم كاره.⁷ ههـر كهـسيـك مافى خۆى بدهـرى: باج بهـخواهـن باج، سهـرانه بهـخواهـن سهـرانه، رينز بهـخواهـن رينز، نابروو

بگيرين له گهـل ئهـوانهـى دهـگرين.¹⁶ لهـگهـل يهـكترى رېـك بگهـون، شانازى مهـكهن، بهـلكو تـيـكهـلاوى پايهـنزمهـكان بن. لووت بهرز مهبن.¹⁷ پاداشتى خراپهـى يهـكـيـك مهـدهـنهـوه بهـخراپه، ههـولـبـدهـن چى چاكه ئهـوه بگهـن لهـبهـردهـمى ههـموو خهـلك.¹⁸ گهر بىـ بهـپى توانان لهـگهـل ههـموو خهـلك بهـ ناشتى بژين.¹⁹ خۆتان تۆلهـمهـستين ئهـى خۆشهـويستان، بهـلكو رىـبـدهـن بهـتوورپهـى خودا، چونكه نووسراوه: {خوداوهـند دهـلى، تۆلهـسهـندن هى منه، منم پاداشت دهـدهـمهـوه.²⁰ بهـلام: {گهر دوژمنهـكهـت برسى بوو نانى بدهـرى، گهر تينووى بوو ئاوى بدهـرى. جا تۆ بهـم كاره پشكووى داگيرساو لهـسهـرى كۆدهـكهـيتهـوه. {²¹ ئيـتر مهـهـيلهـ خراپه بهـسهـرتدا زالىـت، بهـلكو بهـچاكه سهـر كهـوه بهـسهـر خراپه.

ملكهـچى بۆ دهـسهـلاتداران

13

پيوسته لهـسهـر ههـموو كهـسيـك ملكهـچى دهـسهـلاتداران بى. چونكه هيج دهـسهـلاتيـك نيه لهـلايهـن خوداوه

به‌خواه‌ن ئابروو.

خرابه‌کاری، دوژمنایه‌تی و چاوپرسی. ¹⁴ به‌لکو عیسای مه‌سیحی خوداوه‌ند له‌به‌ر بکه‌ن، خۆتان خه‌ریک مه‌که‌ن به‌تیرکردنی ئاره‌زووه‌کانی له‌ش.

خۆشه‌ویستی بپرایانه

⁸ با هیچ قه‌رزێک‌نان به‌سه‌روه نه‌بی، جگه له‌وه‌ی یه‌کتریتان خۆش بوی، ئه‌وه‌ی نزیکه‌که‌ی خۆش بوی ئه‌وا شه‌ریعه‌تی ته‌واو کردووه، ⁹ چونکه ئه‌و راسپاردانه‌ی ده‌لی: {داوین پرسی مه‌که، مه‌کوژه، مه‌دزه، شایه‌تی درۆ مه‌ده، ئاره‌زووی خراب مه‌که.} هه‌روه‌ها راسپارده‌کانی دیکه، له‌م راسپارده‌یه‌دا کۆده‌بنه‌وه: {ئه‌وه‌ی لیت نزیکه وه‌ک خۆت خۆشت بوی.} ¹⁰ ئه‌وه‌ی نزیکه‌که‌ی خۆش بوی خرابه به‌رامبه‌ری ناکات، ئیتر به‌م شیوه‌یه خۆشه‌ویستی ده‌بیسته ته‌واو که‌ری هه‌موو شه‌ریعه‌ت. ¹¹ جگه له‌وه‌ش ئیوه ده‌زانن ئیتمه له‌ج کاتیك داین، کاتی ئه‌وه‌تان هاتووه له‌خه‌و هه‌ستن، ئیستا رزگاری لیتان نزیک‌تره له‌و رۆژه‌ی باوه‌رمان هینا. ¹² خه‌ریکه وا شه‌و ته‌واو ده‌بی و رۆژ هه‌لدیت. با واز له‌کرداری تاریکی به‌یئین و چه‌کی رووناکی هه‌لگیرین. ¹³ با به‌شیوه‌یه‌ک ره‌فتار بکه‌ین بگوئجی له‌گه‌ل رۆژ، نه‌ک به‌ وورگ پ‌رکردن و سه‌رخۆشی، به‌ره‌لایی و

پیشوازی له‌یه‌کتری بکه‌ن

14

ئه‌وه‌ی له‌ناوتان باوه‌ری لاوازبوو، پیشوازی لی بکه‌ن بی‌ئه‌وه‌ی له‌سه‌ر بیرورا حوکی به‌سه‌ر بده‌ن. ² هه‌ندی که‌س هه‌ن له‌و باوه‌ره‌دان مافی ئه‌وه‌یان هه‌یه هه‌موو شتیك بچۆن، به‌لام ئه‌وه‌ی باوه‌ری لاوازه ته‌نها سه‌هزه‌وات ده‌خوات. ³ ئه‌وه‌ی ده‌توانی هه‌موو شتیك بچوات، له‌سه‌ریه‌تی به‌چاوی سووکه‌وه سه‌یری ئه‌وه نه‌کات که ناخوات، هه‌روه‌ها ئه‌وه‌ی له‌هه‌موو شتیك ناخوات ئه‌و که‌سه تاوانبار نه‌کات که له‌هه‌موو شتیك ده‌خوات، چونکه خودا په‌سه‌ندی کردووه. ⁴ تو کبی تا حوکم بده‌ی به‌سه‌ر خزمه‌تکاری یه‌کیکی دیکه؟ له‌به‌ر چاوی گه‌وره‌که‌ی خۆی بکه‌وی یاخود بچیتته‌وه، به‌لام ده‌میتته‌وه، چونکه خوداوه‌ند توانای مانه‌وه‌ی ئه‌وی

{خوداوه‌ند ده‌لی: سویندی بېژيام،
ده‌بی ههموو ئەژنۆیه‌ك بۆ من چوك
بدات، ده‌بی ههموو زمانێك دان
به‌خودا بنیّت.} ¹² كه‌واته، ههریه‌ك
له‌ئێمه له‌بارەى خۆیه‌وه لێپرسینه‌وه‌ى
هه‌یه له‌بهردهم خودا.

لێپرسراوین به‌رامبەر به‌یه‌كترى
¹³با واز له‌حوكمدانى یه‌كترى
به‌ئین، به‌لكو باشتره بریارێك بدین
كه‌س نه‌ییته كۆسپ و ته‌گه‌ره
له‌بهردهم براكه‌ى. ¹⁴من ده‌زانم،
هه‌روه‌ها دلنیا‌م له‌عیسای خوداوه‌ند،
هیچ شتیك له‌خۆیدا گالو نییه،
به‌لكو گه‌ر یه‌كێك شتیك به‌گالو
بزانى، ئەوه له‌بهر چاوى خۆى
گالوه. ¹⁵گه‌ر هاتوو به‌هۆى
خۆراكته‌وه بوویته هۆى دلته‌نگى
براكه‌ت، ئیتر تۆ به‌گوێه‌رى
خۆشه‌ویستى نارۆیت. جا ئەوه‌ى
مه‌سیح له‌پیتاوى مردوو به‌خۆراكت
له‌ناوى مه‌به. ¹⁶مه‌هیله شته
باشه‌كانت خه‌لكى به‌خراپه‌ باسى
بكات، ¹⁷چونكه پادشاهیتی خودا
به‌خواردن و خواردنه‌وه نییه، به‌لكو
راست و دروستى و ناشتى و خۆشیه
له‌رۆحى پیرۆز. ¹⁸جا ئەوه‌ى به‌م

هه‌یه. ⁵یه‌كێك هه‌یه رۆژێكى
له‌رۆژێكى تر به‌ پیرۆزتر داده‌نى،
یه‌كێكى تریش ههموو رۆژه‌كان
به‌یه‌ك چا و سه‌یر ده‌كات، كه‌واته با
هه‌ر یه‌كه له‌بیرورای خۆى دلنیا‌ییت.
⁶چونكه ئەوه‌ى رۆژێك به‌تابه‌ت
دابنى، به‌تابه‌تى داده‌نیّت وه‌ك رۆژێك
بۆ خوداوه‌ند. هه‌روه‌ها ئەوه‌ى ههموو
شتیك ده‌خوات، ئەوه‌ش وه‌ك رۆژه
بۆ خوداوه‌ند، چونكه سوپاسى
خوداش ده‌كات، ئەوه‌ش ههموو
شتیك ناخوات، ناخوات وه‌ك رۆژێك
بۆ خوداوه‌ند و سوپاس كردنى خودا.
⁷كه‌سمان له‌پیتاوى خۆمان ناژین،
كه‌سه‌شمان بۆ خۆى نامرێ. ⁸گه‌ر
بژین له‌پیتاوى خوداوه‌ند ده‌ژین، گه‌ر
بشمڕین له‌پیتاوى خوداوه‌ند ده‌مڕین.
كه‌واته بژین یاخود بمڕین، ئێمه هه‌ر
ه‌ى خوداوه‌ندیین. ⁹چونكه بۆ ئەمه
مه‌سیح مردو زیندوو بووه‌وه تابى
به‌خوداوه‌ندى زیندوووان و مردوووان.
¹⁰ئیت چۆن براكه‌ت تاوانبار
ده‌كه‌یت؟ ئیت چۆن رقت له‌براكه‌ت
ده‌ییته‌وه؟ چونكه ئێمه ههموو
به‌یه‌كه‌وه ده‌بى له‌بهردهم دادگای
خودا راوه‌ستین بۆ لێپرسینه‌وه، ¹¹
هه‌روه‌ك له‌كتیبه‌ى پیرۆزدا نووسراوه:

شېۋە خەزمەتى مەسىح بىكەت، لەلایەن خودا پەسەندىگراوه، جىي رەزىمەندى خەلكىش دەپت. ¹⁹ كەواتە با تېكۆشېن بەدوای ئەوئى بەرەو ئاشتى و بنىادنانى يەكترمان دەبات. ²⁰ كارى خودا ويران مەكە بەهۆى خۆراك. راستە هەموو خۆراكىك پاكە، بەلام شتىك خراپە بىخۆى گەر بېتە كۆسپ لەرپىگای براكەت. ²¹ ئىت باشترە گۆشت نەخۆيت و شەراب نەخۆيتەو، هەروەها كارىك نەكەيت بېتە كۆسپ لەرپىگای براكەت. ²² ئەو باوهرەى هەتە، با لەنيوان خۆت و خودا بى. خۆزگەدەخوئى بەوئى خۆى تاوانبار ناكات كاتى شتىك دەكات بەچاكى دەزانى. ²³ بەلام گەر يەككىك گومانى هەبى لەوئى دەيخوات، حوكمى بەسەر دەدرى، چونكە ئەو ناكات بەباوهرەو، بۆيە هەر شتىك بەباوهر نەبى گوناھە.

مەسىح نموونەيە بۆ ئىيمە

15

بەلام ئىيمە كە بەهېزىن لەباوهر لەسەرمانە دان بگىرېن بەخۆماندا بەرامبەر بە بىهېزى باوهرى لاوازان،

هەروەها خەرىكى رازى كردنى خۆمان نەبىن. ² جا هەريەك لەئىيمە پىويستە نىزىكە كەى رازى بىكەت بۆ چاكەى ئەو، لەپىناوى بنىادنانى. ³ تەننەت مەسىحىش هەولئى رازى كردنى خۆى نەداو، بەلكو بەپىئى ئەوئى لەكئىي پىرۆزدا نووسراو: {جنىوى ئەوانەى جنىوت پىدەدەن منىشى گرتەو.} ⁴ جا ئەوئى لەپىشا نووسراو، بۆ فېر كردنى ئىيمە نووسراو، تا ئىيمە بەهۆى دانەخۆگرتن و هاندانى كئىي پىرۆز هيوامان هەبى. ⁵ داواكارم خوداى دانبەخۆگرو هاندەر رېككەوتنى بىرورانان بىبەخشى لەنيو خۆتان بەگوئىرەى عىساي مەسىح، ⁶ تا بەيەك دلۆ بەيەك دەنگ ستايشى خودا بگەين، باوكى عىساي مەسىحى خوداوندەمان. ⁷ لەبەر ئەمە پىشوازى لەيەكترى بگەن، هەروەك چۆن مەسىح پىشوازى لى كردىن، لەپىناوى شكۆمەندى خودا. ⁸ پىتان دەلئىم، مەسىح بوو بەخەزمەتكارى خەتەنەكراوكان، تا راستى خودا دەربىخت و ئەو بەلئىنەى داوئەتى بە باپىران بىباتەسەر. ⁹ هەروەها تا مىللەتان ستايشى خودا

به ميللله تان مزگيٽي خودا بدهم، ههتا
قورباني ميللله تان په سهند كراو و
پيرۆز كراو بى بهرۆحى پيرۆز بۆ
خودا.

¹⁷ كهواته شانازى به عيساي
مهسيح ده كه له خزمه تم بۆ خودا. ¹⁸

من به خۆم راناينم باسى شتيك بكه،
كه مر مهسيح به هۆى منه وه نه يكر دى،
ههتا ملكه چى ميللله تان بۆ خودا
به ووتوه و كردار به دهست بهيتم، ¹⁹

به تواناي نيشانه و كارى
سه رسوره ينهر، به تواناي رۆحى
پيرۆز، ئاوا توانيم له قودسو
ده وروپشتى ههتا ناوچهى ئيليريكوم،
مزگيٽى داني مهسيح ته واه بكه. ²⁰

من پيم داگرت له سه ره نه وهى
مزگيٽى ووشهى خودا بدهم، له و
شوينهى ناوى مهسيحى تيدا نه بيس ترا

بوو، بۆ نه وهى له سه ره بناغه يه كه
يه كيكي تر دايناوه دروستى نه كه، ²¹

وهك له كتبي پيرۆز نووسراوه: {
ئهوانهى كهس هه والى نه وهى پى
نه داون له مه وولا ده بين، ئهوانهى
دهر بارهى نه وه هيچيان نه بيس توه
له مه وولا تى ده گهن. }

ناره زووى ديده نى رۆما

بكه ن به هۆى نه وه به زه بيهى هه يه تى،
ههروهك له كتبي پيرۆزدا نووسراوه:

{بۆيه سوياست ده كه م له نيۆ
ميللله تانداو گوراني بۆ ناوت ده ليم }

¹⁰ ديسان باسكراوه: {دلشاد بن
ئهى ميللله تان له گهل گهل خودا }،

¹¹ ههروه ها ووتراوه: {ستايشى
خودا وه نده بكه ن ئهى هه موو

ميللله تان، باهه موو گهلان ستايشى
بكه ن }، ¹² ئه شعياش ده لى: {يه كيك

له پشتى يه سا ده رده كه وى،
فه رمانه وايى ميللله تان ده كات،

ئه وهى ميللله تان ئوميديان پينه تى. }
¹³ با خوداى هيو ا پرتان بكات

له هه موو خۆشى و ئاشتيهك
له با وه ردا، تاكو هيو اتان زۆربى

به هۆى تواناي رۆحى پيرۆزه وه.

خزمه تگردنى پۆس

¹⁴ ئهى برايان من له و با وه رده دام
ئيوه پرن له چا كه، ته واون له زانبارى و

تواناي ئامۆزگارى يه كتر تان هه يه. ¹⁵
به لام زۆر به چاونه ترسيه وه به هۆى نه وه

به ره كه تهى خودا پى به خشيوم،
هه ندى شتم بۆ نووسيون تا به بير تان

به يه نمه وه، ¹⁶ ههتا بيم به خزمه تكارى
عيساي مهسيح، ده بى وهك كاهينيك

لاتان، به‌ته‌واوی پیرۆزی مه‌سیح بۆ لاتان دێم.³⁰ ئە‌هی ب‌رایان داواتان لێ‌ده‌که‌م، به‌ناوی عی‌سای مه‌سیحی خوداو‌هندو به‌خۆ‌شه‌ویستی رۆ‌حی پیرۆز، هه‌مووتان به‌یه‌که‌وه له‌گه‌لم تێ‌کۆ‌شن و کۆ‌شش ب‌که‌ن له‌نوێ‌ژدا له‌پێ‌ناوی من بۆ خودا،³¹ تا رزگارم له‌ده‌ست بێ‌باوه‌رانی ناو‌چه‌ی یه‌هودیه، هه‌روه‌ها تا‌کو خ‌زمه‌ته‌که‌م له‌قودس په‌سه‌ند ک‌راو بێ‌لای ب‌را پیرۆزه‌کان،³² گه‌ر خودا خواستی له‌سه‌ر بێ‌به‌دل‌شاده‌یه‌وه دێم بۆ لاتان، به‌مه‌ له‌گه‌لم‌تان پ‌شوو ده‌ده‌م.³³ ئێ‌تر با خودای ناشتی له‌گه‌لم هه‌مووتان بێ‌. ئامین.

سلاوی تاییه‌تی
16

راتان ده‌سپێ‌رم سه‌باره‌ت به‌ فیهی خوش‌کمان، که‌وا خ‌زمه‌ت‌کاره له‌کۆمه‌له‌ی باوه‌ردارانی که‌نخه‌ریا،² به‌ناوی خوداو‌هنده‌وه پێ‌شوازی لێ‌ب‌که‌ن، پێ‌شوازی‌یه‌که‌ که‌شایانی خوش‌ک و ب‌رای پیرۆز بێ‌، هه‌ر شتی‌کی پێ‌ویست بوو له‌ئێ‌وه بیده‌نی، چونکه‌ ئە‌و یارمه‌تیده‌ری زۆر که‌س بووه، هه‌روه‌ها هی منیش.

²² له‌به‌ره‌مه‌ان شتیش بوو چه‌ند جار نهم ده‌توانی بێ‌م بۆ لاتان.²³ به‌لام ئێ‌ستا، له‌م ناو‌چانه شوێن نهماوه ئی‌شی لێ‌ب‌که‌م، هه‌روه‌ها سالانێ‌کی زۆره ئاره‌زووی ئە‌وه ده‌که‌م بێ‌م بۆ لاتان،²⁴ کاتی‌ ده‌چم بۆ ئیسپانیا هیوادارم به‌لاتان تێ‌په‌رهم و بتانینیم، دوا‌ی ئە‌وه‌ی چی‌ژم له‌بێ‌نیتان وهرگرت گه‌ر بۆ ماوه‌یه‌کی کورتیش بێ‌، ئومیده‌وارم کاروباری چوونی ئە‌و بێ‌م بۆ ئاسان ب‌که‌ن.²⁵ به‌لام ئێ‌ستا ده‌چم بۆ قودس تا‌خ‌زمه‌تی ب‌را پیرۆزه‌کانم ب‌که‌م.²⁶ چونکه باوه‌ردارانی مه‌ک‌دۆنیه‌و ئە‌خائیه‌ وایان به‌باش زانی هه‌ندی یارمه‌تی کۆب‌که‌نه‌وه بۆ ئە‌و ب‌را پیرۆزانه‌ی هه‌ژارو ده‌ست‌کورت‌ن له‌قودس.²⁷ ئە‌وان ئە‌مه‌یان به‌باش زانی و قه‌رزاری ئە‌وان بوون، چونکه‌ جووله‌که‌کان له‌شته رۆ‌حیه‌کان به‌شاداری میلیله‌تانیان کرد، جا پێ‌ویست بوو له‌سه‌ر ئە‌وان خ‌زمه‌تی جووله‌که‌کان ب‌که‌ن له‌باره‌ی شته مادیه‌که‌نه‌وه.²⁸ دوا‌ی ئە‌وه‌ی به‌م کاره هه‌ل‌ده‌ستم و ئە‌و یارمه‌تی‌یه‌یان پێ‌ش‌که‌ش ده‌که‌م، سه‌رتان لێ‌ده‌ده‌م کاتی‌ به‌ره‌و ئیسپانیا ده‌رۆم.²⁹ من ده‌زانم گه‌ر بێ‌م بۆ

ههروهها لهوانه‌ی لهخوداوه‌ندن
 لهخیزانی نهرکیسوس.¹² سلاو
 لهخوشکان تهریفیناو تهریفوسا بکه‌ن
 نهوانه‌ی زۆر ماندوو ده‌بن
 لهخوداوه‌ند. سلاو لهخوشکه
 په‌رسیسی خو‌شه‌ویست بکه‌ن،
 نهوه‌ی خو‌ی زۆر ماندوو کرد
 لهخزمه‌تکردنی خوداوه‌ند.¹³ سلاو
 له‌روفسی بکه‌ن هه‌لتیژیراوه
 لهخوداوه‌ند، ههروهها له‌دایکی وه‌ک
 دایکه‌ه.¹⁴ سلاو له‌ئه‌سه‌ینکریستو
 فه‌لیگۆن و هه‌رمسو په‌تروباس و
 هه‌رماس و نه‌و برایانه‌ی له‌گه‌لتیان
 بوون بکه‌ن.¹⁵ سلاو بکه‌ن
 له‌فیلولوگۆس و خوشکه‌ جولیاو
 نیریوس و خوشکه‌که‌ی و ئولومپاس و
 هه‌موو نه‌و خوشک و برا پیروزانه‌ی
 له‌گه‌لتیان بوون.¹⁶ سلاو له‌یه‌کتری
 بکه‌ن به‌ماچی پیروز. هه‌موو کۆمه‌له
 باوه‌رداره‌کانی مه‌سیح سلاوتان لی
 ده‌که‌ن.

¹⁷ به‌لام نه‌ی برایان، ناگادارتان
 ده‌که‌مه‌وه، ناگاتان له‌دروستکه‌ری
 ناکوکی و کۆسپ بی، لی‌یان
 دوورکه‌ونه‌وه، چونکه‌ نه‌وان
 ده‌رچوون له‌ریگای نه‌و فی‌رکردنه‌ی
 فی‌ری بوون.¹⁸ جا نه‌وانه‌ی به‌م

³ سلاو له‌په‌ریسکلاو نه‌کیلا
 بکه‌ن، که به‌یه‌که‌وه کار ده‌که‌بن
 له‌عیسای مه‌سیح،⁴ نه‌وانه‌ی ملی
 خو‌یان بۆ سه‌رپرین دانا له‌پیتاوی
 ژیاخ، جا من به‌ته‌نها سوپاسیان ناکه‌م،
 به‌لکو هه‌موو کۆمه‌له‌ باوه‌رداره‌کانی
 میلله‌تانیش.⁵ ههروهها سلاو له‌وانه
 بکه‌ن که‌سه‌ر به‌و کۆمه‌له‌ن و
 له‌ماله‌که‌یان کۆده‌بنه‌وه. سلاو
 له‌ئینتوسی خو‌شه‌ویستم بکه‌ن نه‌وه‌ی
 ئۆبه‌ره‌ی باوه‌ر بوو به‌مه‌سیح
 له‌ناوچه‌ی ئاسیا.⁶ سلاو له‌م‌ریه‌م
 بکه‌ن، زۆر خو‌ی ماندوو کرد
 له‌خزمه‌ت کردنمان له‌به‌ر ئیوه.⁷
 سلاو له‌ئه‌ندرونیکوس و یونیا
 بکه‌ن، نه‌و دوو خزمانه‌م که له‌گه‌لم
 به‌ندکرا بوون، نه‌وان به‌ناویانگ بوون
 له‌ناو نیراوان، پیتش من له‌مه‌سیحدا
 بوون.⁸ ههروهها سلاو له‌ئه‌مه‌پلیاتۆس
 بکه‌ن، خو‌شه‌ویستم له‌خوداوه‌ند.⁹
 سلاو له‌ئوربانوس بکه‌ن پیکه‌وه کار
 ده‌که‌بن له‌مه‌سیح، ههروهها
 ئیستاخیسی خو‌شه‌ویستم.¹⁰ سلاو
 له‌ئه‌پیله‌س بکه‌ن، نه‌وه‌ی سه‌لمیته‌ری
 راستی خو‌یه‌تی له‌مه‌سیح. سلاو
 له‌خیزانی ئه‌رستوبولوس بکه‌ن.¹¹
 سلاو له‌هیرودیونی خزم بکه‌ن.

ستایشی خودا

25 بۆ ئه و خودایه ی ده توانی
 به هیژان بکات به گویره ی
 مزگینیه که مو راگه یاندنی عیسای
 مه سیح، به گویره ی ناشکرا کردنی نه و
 نه یته ی ماوه یه کی زور بوو
 به شاراوه یی مابووه و، 26 به لام ئیستا
 ناشکرا بووه به هوی نووسراوی
 پیغمبه ران، به گویره ی راسپارده ی
 خودای همه میسه یی تا هموو
 نه ته وه کان باوهری پی به یینن و
 گویره یه لی بن، 27 شکۆمندی
 تاهه تایه بۆ تاقه خودای دانا، به ناوی
 عیسای مه سیح! نامین.

شیره یه ن، خزمه تی مه سیحی
 خوداوه ندمان ناکه ن، به لکو خزمه تی
 سکیان ده که ن، به قسه ی خویش و
 زمان لووسی ساکاره کان
 ده خه له تین. 19 هه والی گویره یه لی تان
 بو خودا به هه مووان گه یشتوو، له بهر
 نه وه پیتان دلخویشم، به لام ده مه وی
 له چاکه داناو له خراپه بی بهری بن.
 20 نه وسه خیرا خودای ناشتی شه ی تان
 له ژیر پیتان ده پلیشه یته وه.
 بابه ره که تی * عیسای مه سیحی
 خوداوه ندمان له گه لتان بی. 21
 تیمۆساوس نه وه ی له گه لم کار
 ده کات سلاوتان لی ده کات،
 ههروه ها لوکیوس و یاسون و
 سوسیپاته ری خزمه م.
 22 منیش که نام تهر تیوسه و
 نووسه ری نه م نامه یه م، سلاوتان لی
 ده که م به ناوی خوداوه نده وه.
 23 غایۆس که میوانداری من و
 هه موو کۆمه لی باوهر داران ده کات
 سلاوتان لی ده کات. ههروه ها
 ناراستسی خه زنه داری شار سلاوتان
 لی ده کات له گه ل کوارتسی برامان.
 24 با به ره که تی عیسای مه سیحی
 خوداوه ندمان له گه لتان بی. نامین.